Birlik

13

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

14 MAYIS 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

yurt topraklarında casus uçaklarına yer yok

Ahmet Kaçmaz'ın DİSK Genel Başkanlığına Mektubu

8 Mayıs 1979

DİSK Genel Başkanlığı'na

Arkadaşlar,

1 Mayıs'ın yasaklanması ve son dönemde DİSK üzerine yoğunlaştırılan anti-demokratik uygulama ve baskılar, burjuvazinin demokrasiyi paydos etme girişimlerinin ciddi bir bölümünü oluşturmaktadır. Genel Başkanımız'ın gözaltına alınması üzerine göndermiş olduğunuz dayanışma telgrafı, mücadele azmimizi daha bir bilemiştir.

Sayın Baştürk'ün ve önde gelen 7 yöneticinizin tutuklanmaları, DİSK'e yöneltilen anti-demokratik uygulamaların sürdürülmek istendiğinin işeretidir. Çünkü Baştürk ve arkadaşlarının tutuklanmalarını demokratik hukuk anlayışıyla bağdaştırmak mümkün değildir.

Bu şartlarda işçi sınıfımıza, onun öncü sendikal örgütü DİSK'e büyük sorumluluk ve önemli görevler düşmektedir. DİSK'in parçalanıp tesirsiz kılınması için elinden geleni ardına koymayan işbirlikçi burjuvazinin ve bu noktada onun değirmenine su taşıyan makyavelist bölücülerin çabalarını boşa çıkarmak, DİSK'in birliğini ve bütünlüğünü koruyup pekiştirmek, anti-faşist mücadelenin geleceği açısından hayati önem taşımaktadır. Şimdi sosyalistler başta olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin beraberliği ve dayanışması her zamankinden çok daha buyük bir aciliyet kazanmaktadır.

Partimiz, DİSK'in güçlenmesini ve bütünlüğünü korumasını her zaman gözetmiştir. Son anti-demokratik uygulamalar karşısında DİSK'le olan dayanışmamızın pekiştirilmesini dilerken, kucaklayıcı ve birleştirici bir politika izleneceğine inancımızı belirtiriz.

Dostça selamlarımızla,

AHMET KAÇMAZ
Genel Başkan

Ahmet Kaçmaz'ın Abdullah Baştürk'e Telgrafı

8 Mayıs 1979

Sayın Abdullah Baştürk
DISK Genel Başkanı
Sıkıyönetim Tutukevi
Selimiye - İstanbul

Sizin ve arkadaşlarınızın tutuklanmalarını demokratik hukuk anlayışıyla bağdaştırmak mümkün değildir. Hukuku zedeleyen bu tutuklamaların kaldırılması için mücadele etmek tüm demokrasi güçlerinin acil demokratik görevidir.

Tekelci burjuvazinin son dönemde DİSK'i boy hedefi yapan politikası, şimdi de DİSK'in bölünüp parçalanmasını hedeflemektedir. Sizlerin tutuklanmasıyla DİSK'in yönetimsiz kalacağını ve çözüleceğini uman tüm gericilerin ve faşistlerin heveslerini kursaklarında bırakmak tüm demokrasi yanlılarının görevidir. İşçilerin, faşizme karşı olanların mücadelesini demir parmaklıkların önleyemeyeceği defalarca kanıtlanmıştır.

DİSK'in birliğinin ve bütünlüğünün korunmasını her zaman ön planda tutan Partimiz'in DİSK'le olan dayanışmasının pekiştirilmesini bir kez daha dile getirirken sizi ve arkadaşlarınızı aramızda göreceğimiz günlerin yakın olduğuna inancımızı belirtirim.

AHMET KAÇMAZ
Genel Başkan

Ahmet Kaçmaz'ın Behice Boran'a Telgrafı

8 Mayıs 1979

Sayın Behice Boran
TİP Genel Başkanı
Sağmalcılar Cezaevi
İstanbul

Sizin ve arkadaşlarınızın tutuklanmaları, demokratik hukuk anlayışıyla bağdaştırılamaz. Demokrasiden yana olanlar, tutuklamanın hukuki içeriğinin zedelenmesi karşısında demokratik hukuk anlayışını savunmakla yükümlüdürler.

Gericiliğin ve faşizmin saldırılarını yoğunlaştırdığı demokrasiyi rafa kaldırma emelinde olan tekelci burjuvazinin, halkın örgütlü güçlerini bastırmak için her yola başvurduğu bu günlerde demokrasiden yana olan herkesin beraberlik ve dayanışmalarını pekiştirmeleri şarttır.

Partimizin, faşizme karşı işbirliği dileğini bir kez daha dile getirirken, sizleri aramızda göreceğimiz günlerin geç olmayacağına inancımızı belirtirim.

AHMET KAÇMAZ
Genel Başkan

«Hergün» TSİP Hakkında Yalan Yayınlarıyla Demokrasi Güçlerine Saldırıyor

MHP'nin organı Hergün, 8 Mayıs tarihli sayısında TSİP'le ilgili bir başyazı yayınladı. Bu yazıda TSİP Genel Yönetim Kurulu'nun Ekim Devrimi'nin 60. yılı nedeniyle yayınladığı bildiri hakkında açılan dava ile ilgili yalanlar söylenmektedir.

Bilindiği gibi, söz konusu davada, bir başka vesileyle 142. madde Anayasa Mahkemesine götürüldüğü için, yapılan son celsede Anayasa Mahkemesinin kararının Resmi Gazetede yayınlanmasına kadar bekleme kararı alınmıştır. TSİP'in 141 - 142'den yargılandığı ve itirazın Anayasa Mahkemesince reddedilip, sıkıyönetim mahkemesinde bakılmasının istendiği tamamiyle yalandır.

Kuşkusuz Hergün, TSİP hakkında da bu tür yalanları maksatlı olarak yaymaya çalışarak bu yoldan demokrasi güçleri hakkında elinden geldiğince kafa bulanıklığı yaratmayı ummaktadır.

1 MAYIS YASAĞININ SAKARYA'DAKİ UZANTISI :

TSİP ÖRGÜTÜNE BASKILAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın 1 Mayıs günü gözaltına alınmasını, aynı gün bildiri dağıtarak protesto eden TSİP Sakarya il örgütü üyeleri polis tarafından yaylım ateşine tutulmuştur. Gözaltına alınan Parti üyesi Dursun Keyvanklı'ya karakolda 20 yi aşkın polis tarafından işkence yapılmıştır.

Sosyal demokrat hükümet ve elinde tuttuğu baskı araçları, bir yandan yasal olmayan keyfi uygulamalara başvururken, bu yoldan tekelcilere ve gericiliğe akıl almaz olanaklar sunarken, öbür yandan, anti-demokratik uygulamalara karşı çıkan ve protesto seslerini yükseltmeye çalışanlara da benzeri uygulamalar yöneltip baskıları yaygınlaştırmaya, yaratmayı umduğu yılgınlık ortamında da teslimiyetçi politikasını tırmandırmaya çalışmaktadır.

TSİP Sakarya il örgütü de yayınladığı bildiride buna işaret ediyor:

«CHP ağırlıklı hükümet başta neler vaadetmişti? Oysa şimdi neler yapıyor. Bütün icraatlarıyla AP'nin, MHP'nin aferinlerini alıyor. Bakmayın AP'nin, MHP'nin söylediklerine. Her ikisi de burjuva sahtekârlığı yapıyor. AP - MHP demokratik haklar kısıtlandığı için bağırıp çağırmıyorlar, aksine, daha çok kısıtlansın, baskı şiddetlensin diyorlar. İşte CHP şimdi onların dediklerini yapıyor. Ama yaptıkça daha da çıkmaza giriyor. Faşizme karşı mücadele etmesi gerekirken, demokratik hak ve özgürlüklerin kararlı ve gerçek savunucuları SOSYALİSTLERİ baskı altında tutuyor. Demokratik güçlere saldırıyor ve böylece Faşistlerin, gericilerin, sömürücülerin ekmeğine yağ sürüyor.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, YURTSEVERLER,

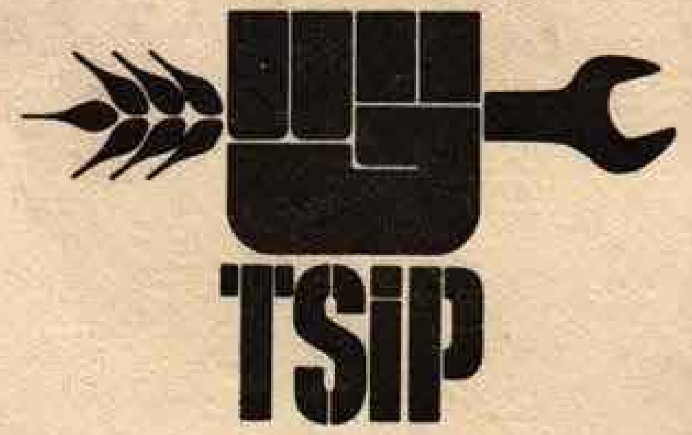
— CHP'nin bu yanlış ve tehlikeli uygulamasına karşı çıkalım. Onu uyaralım, Demokratik hak ve özgürlüklerimizi kararlıca koruyalım.

— Temel haklarımıza, Anayasal haklarımıza sahip çıkalım.

— Faşizme, emperyalizme, zulme, şovenizme karşı birleşelim.

— Siyasi Partiler ve Sendikalar üzerindeki baskılara karşı çıkalım.

— SOSYALİSTLER, YURTSEVERLER, DEMOKRATLAR üzerindeki baskılar kalksın!»

TSİP Gönen İlçe Örgütü Kuruldu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin süregelen örgütlenme çalışmaları bir ilçede daha somutlanmış ve kadrolaşma çalışmalarının uzun zamandan beri sürdürüldüğü Gönen ilçesinde Parti örgütü kurulmuştur. İlçe'de, işçi sınıfı sosyalistlerinin önderliğinde yürütülen demokrasi mücadelesinin boyutları oldukça geniştir ve Gönen, dinamik ve geniş bir emekçi potansiyelini barındırmaktadır.

TSİP Gönen İlçe Örgütü Başkanlığına Mustafa Küçük, Sekreterliğe Kani Beycan, Saymanlığa da İsmat Kaya getirilmişlerdir. Osman Canbaz ve Mustafa Değirmenci yönetim kurulu üyeliğine atanmışlardır.

YERLİ SOSYAL DEMOKRASİNİN VARDIĞI HAZİN NOKTA

Üçüncü Ecevit hükümetinin ve dolayısıyla sosyal demokrasinin izlediği politikanın çıkmazı günden güne daha da derinleşiyor.

Geçtiğimiz hafta ABD Dışişleri Bakan yardımcısının Türkiye'yi ziyaretinde konuşulanlar, AET Bakanlar Konseyi toplantısında aldığı kararlar ve nihayet Ecevit'in Avrupa Konseyinde yaptığı konuşma nedeniyle kendisine yöneltilen sorular CHP yöneticilerinin halka sırt çevirerek, emperyalizm ve yerli tekelci sermaye karşısındaki teslimiyetinin yeni yansımalarıydı.

Sağ kanat sosyal demokrat liderler, gericilik karşısında sürekli gerileyen, ve demokrasiden uzaklaşarak anti - demokratizme sarılan çıkmaz yollarında önce sıkıyönetim ilân ederek, sonra şovenizm kılıcını bileyip «bölücülük» edebiyatıyla, ulusal demokratik haklara saldırarak, Türkeş'lerin ve onun suç ortaklarının yeni taleplerine boyun eğip Doğu illerini sıkıyönetim altına alarak ve 1 Mayıs'da işçi sınıfına açıktan saldırıp, sendika liderlerini, sosyalist parti başkanlarını tutuklatarak sürdürürken şimdi de «Olağanüstü Durum Yasası» adı verilen ve insan haklarını tümüyle ayaklar altına alan bir tasarıyı hazırlamak, böylelikle üstyapı mekanizmasının kurumlarının yetkilerini arttırıp, yürütme organının baskı araçlarını şiddetlendirme plânlarından suçludurlar.

Böylece gerek uluslararası arenada, gerekse iç politika alanında, CHP üstyönetimi, neresinden bakılırsa bakılsın tam anlamıyla bir fiyaskonun içindedir.

Sosyal demokrasinin bu iflâsı, kendisinin emperyalizme ve yerli gericiliğe yakayı kaptırmasının ve onların dümen suyunda halkımızın emekçi sınıf güçlerinin karşısına dikilmesinin, sınıf mücadelesini bastırmak için her geçen gün daha da sağa kaymasının bir sonucudur.

Türkiye sosyal demokrasisinin izlediği yol öylesine sarpa sarmıştır ki, artık Avrupa sosyal demokrasi dahi, Sosyalist Enternasyonal üyesi olan CHP liderlerini eleştirmek zorunda kalmışlardır.

Avrupa Konseyinde Ecevit'in düştüğü güç durum bunun yeni bir belgesi olmuştur.

AET Bakanlar Konseyi'nin Türkiye'nin AET'den bekledikleri reddetmesi, Türkiye'ye karşı yükümlülüklerini beş yıl süreyle dondurması, Avrupa ülkelerinde Türkiyeli işçilerin serbest dolaşımını artık kabul etmeyeceğini bildirmesi ve Ankara'nın istediği kolaylıkları göstermeyeceği gibi, ona mali yardım konusunda da hevesli olmayacağını belirtmesi bunun yeni kanıtlarından bir başkasıdır.

Diğer önemli bir kanıt, Avrupa Konseyinde konuşma yapan Ecevit'in düştüğü acıklı durumdur. CHP Genel Başkanı, Türkiye Başbakanı sıfatıyla Konseyde yaptığı konuşmada, uzun süredir tekrarladığı sözleri yeniden dile getirmiş, emperyalist metropollere avuç açmış ve artık etkisini tümüyle yitiren blöflerini tekrarlamıştır. Ecevit'in söylediği açıkça şudur: Şayet siz bize para vermezseniz, Türkiye Batı'dan kopar.. Ve yukarında da belirttiğimiz gibi bu şantaj yollu blöf politikası ve Batı'ya yakarma tutumu, ama aynı zamanda emperyalistlere teminat verme ve Türkiye'nin bazı «İslam ve Arap ülkeleriyle», genelinde üçüncü dünya devletleri ile ilişkilerinden Batı'nın kaygılanmamasını isteme siyaseti ile Ecevit'in bir yere varamayacağı birkez daha kesinlik kazanmıştır.

Ecevit, Batı'lı liderlerin buluştuğu Guadeloup zirvesinden bu yana dört ay geçtiğini, ama hâlâ ivedi yardımdan eser olmadığını söylerken, sadece Batı karşısındaki aczini ve teslimiyetini sergilemiyor, aynı zamanda sosyalist ülkelerin ve üçüncü dünya devletlerinin Ecevit politikasına karşı duydukları güvensizliği arttırıyordu.

Bu sözler arasında, Ecevit'in yumuşama hakkındaki sözleri bile, ne yazık ki, bir detant savunucusunun görüşleri olmaktan çok, sadece Batı'ya, emperyalistlere mazeret beyan etme niteliğindeydi. Ecevit bütün konuşma boyunca, «Batılı müttefiklerimiz ve ortaklarımız» diye nitelendirdiği emperyalistlerin «kaygılarını ve kuşkularını» silmeye çalıştı. Batılı güçlerde uyanan «Acaba Türkiye Batı'dan uzaklaşmak mı istiyor?» sorusunun «haksızlık» olduğunu ifade etti.

Avrupa Konseyi Danışma Assamblesinde, sadece Komünist milletvekilleri değil, pekçok sosyal demokrat milletvekili de sordukları sorularla Ecevit'i bir hayli bunalttılar. Ecevit'in bu sorular karşısında verdiği cevaplar, inandırıcı olmaktan uzakta, yüzeysel ve geçiştirici nitelikte kaldı.

Ecevit, bu çabalarıyla, ne Türkiye'deki kısıtlı demokrasiyi büsbütün sınırlandırmasının hesabını verebildi, ne sıkıyönetimi izah edebildi, ne de 1 Mayıs'da sendika liderlerinin ve bini aşkın kişinin tutuklanmasını savunabildi, ve nihayet ne de yıllardır Türkiye'nin Kıbrıs'da gasbettiğinin suçunu üzerinden atabildi.

Sosyal demokrasinin iç politikasıyla dış politikası gerçekten birbirine benzemektedir. İçeride, nasıl ki, faşizme karşı, demokrasi düşmanlarına karşı zaman zaman lâfla çıkışlar yapıp, birtakım sözlerle durumu idare eder gözükürken, faşizmin ve gericiliğin kendisine dayattığı istekleri bir bir kabul ederek, anti-demokratizmi tırmandırdıysa, dışarıda aynı şekilde Batılı büyük devletlere karşı zaman zaman çıkışlar yapmakta, fakat onların ve uluslararası finans kurumlarının Türkiye'ye dayattıklarını birer birer gerçekleştirmektedir.

Bir buçuk yıla yaklaşan 3. Ecevit hükümeti deneyi, faşizme ve emperyalizme karşı birtakım gösterişli lâflar etmek, ama onlara teslim olmak suretiyle, sosyal demokrasinin iflâsını sergilemiştir.

Bugün artık sosyal demokrat iktidar günübirlik yaşamak, ve güncel olarak karşılaştığı sorunları halledip, ertesi güne ulaşmak, orada bulacağı yeni engeli de aşarak (!) daha sonraki güne varmak eyyamcılığından öteye hiçbir perspektif ve umut sahibi değildir.

Oysa, sosyal demokrasi her gün karşısına çıkan yeni bir engeli bu eyyamcı politikasıyla aştığını sanarken, gerçekte o engelleri aşmamakta, onlar karşısında gerileyerek, ödün üstüne ödün vererek kendi çıkmazını derinleştirmektedir.

Bu şekilde, emperyalizme ve gericiliğe teslimiyet politikası ve onların isteklerine râm olma tutumunu dolu dizgin derinleştiren sosyal demokrasi, aslında egemen gericiliğin halk güçlerimize karşı CHP'yi kullanmasından ve bu sayede halkın karşısına yeni engelleri CHP eliyle dikmesinden başka bir misyon görmemektedir.

Kendi solundaki güçleri inatla yok sayar gözüken ve bilimsel sosyalist hareketle faşizme, gericiliğe karşı işbirliği yapmaktan bucak bucak kaçan sosyal demokrasinin bugün düştüğü durum, hiç de yadırgatıcı değildir ve sosyal demokrasinin bu anlayışla kısa zamanda bu noktaya varacağı, tarafımızdan defalarca gösterilmiştir.

Egemen tekelci sermaye, bu sosyal demokrasiye bazı işlevler daha gördürtecektir. Bu işlevler arasında yeni ve şiddetli anti-demokratik yasaları parlamentodan geçirtmek, halka karşı CHP'yi biraz daha kullanmak, CHP eliyle DİSK içinde ve genel olarak demokrasi saflarında bozgunculuk ve kargaşa yaratmak, devrimci-ilerici güçleri daha fazla bölmeye çalışmak... vb. bulunmaktadır.

Sosyalistler başta olmak üzere, tüm ilerici güçlere düşen görev ise, burjuvazinin oynamak istediği ve CHP'ye yaptırdığı bütün oyunları bozarak, sosyal demokrasiyi teşhir ederek, işçi sınıfı politik hareketi önderliğinde tüm ilerici güçlerin birliğini ve birlikteliğini inşa etmektir.

Bunalımdan Çıkış Yolu Önerileri ve CHP

Türkiye tekelci burjuvazisi «Cumhuriyet tarihinin en ağır bunalımı»nı ondokuz vilâyette sıkıyönetimle, «bu kadarı yetmez, daha çok, daha sıkı sıkıyönetim!» avazeleriyle, 1 Mayıs'ı İstanbul halkına yasak etme kabilinden «tedbir»lerle atlatmaya çalışıyor. Fakat anlaşılan o ki bu da yetmiyor! Geri ve dışa bağımlı kapitalist düzenin yarattığı, MC hükümetlerinin pervasız yağma siyasetinin büsbütün katmerleştirdiği «enkaz»ın tekelcilerin yolu üzerinden kaldırılıp emekçi halkın omuzlarına yıkılması için daha sıkı ve daha sistemli «yasal» düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekiyor. Bu düzenlemelerin baş hedefinin işçi sınıfı ve onun siyasi ve ekonomik - demokratik mücadelesi olduğu da her geçen gün daha açığa çıkıyor.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanının geçen hafta bir sohbette söylediği, sonra da «düzeltme» adı altında teyit ettiği sözler bu bakımdan anlamlı. Sıkıyönetim komutanı, belli ki salt kendisine ait olmayan bir görüşü dile getirerek, sıkıyönetim uygulamalarının «orduyu yıprattığı»nı söylemiş, bugün bunalımı aşma yolunda sıkıyönetime yüklenen işlevin yeni yasalarla tahkim edilmiş sivil yetkililere verilmesini istemiştir. Bu arada da «anarşinin kaynakları» arasında en başta saydığı sendikaların «disipline» edilmeleri gereğinden söz etmişti.

Ordunun yıprandığından yakınan komutanın demeci, sıkıyönetimin demokrasiyle bağdaşmaz niteliğinin itirafıdır. Ne var ki bu itirafın tam da hükümetçe yeni bir «olağanüstü hal» yasası tasarısı hazırlandığının açıklandığı zamana rastlaması ilginçtir. «Orduyu yıpratan» türden uygulamalar bu yasayla sivil yönetimin sorumluluğuna verilmesi isteniyor. Ve yeni yasa tasarısında «olağanüstü» hal ilânını gerektirecek nedenler arasında yine baş yeri grevler, boykotlar, vb. alıyor!

Bu bakımdan olağanüstü hal yasası tasarısında yetkili sivil mercilere tanınmak istenen yetkilerin genişliği kadar, buna hangi koşullarda ve hangi amaçla gerek görüldüğü de önemlidir. Olağanüstü ağırlıkta bir enkazın içte gerici ve faşist, dışta emperyalist baskılar altında emekçilerin sırtına yıkılması olağanüstü «yasal düzenleme»leri gerektirmektedir! Yani sıkıyönetimin demokrasiye ters düşen niteliğine eşdeğerde bir anti-demokratizmin «yasal»laştırılması!

Yine tam bu sırada eski 12 Martçılardan CHP senatörü Muhsin Batur yeni bir Anayasa yapılması önerisini ortaya atıyor.

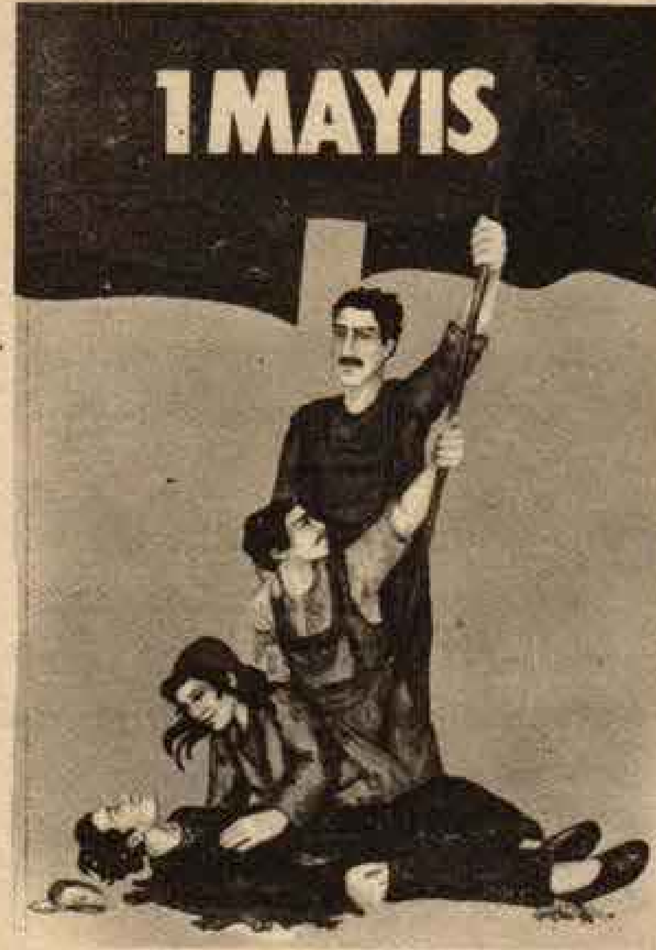
«Tesadüf»ün bunca tevalisinde bir sistem olsa gerek!

Batur, yeni Anayasanın parlamento dışında hazırlanmasını, bunun için de partilerin «parti» işlevlerini bir yana bırakmaları gerektiğini söylüyor. Ve yeni Anayasayla getirilecek yasal düzenlemeyle «devlet ve icra organı kuvvetlendirilmelidir,» diyor. Batur'un gerekçesi yine aynı: Ordunun yıpranmasını önlemek.

12 Martçı Batur'un bunalımdan çıkış reçetesi olarak işçi ücretlerine «tavan» konulmasından, taban fiyatlarının düşük tutulmasından, «ütopik özgürlükçülük»ten vazgeçilmesinden «kişi hak ve özgürlüklerinden feragat sağlanması»ndan da söz etmesi, böylesi bir Anayasa değişikliğine kadar varan «yeni düzenlemeler» ihtiyacının nerden kaynaklandığını göstermektedir. Batur'un önerileri, 12 Mart «yeniden düzenlemeleri»ne dört elle sarılıp sahip çıkmış olan tekelci burjuvaziden kaynaklanmaktadır. Ve. bu olgu 12 Marta karşı çıkan bugünkü CHP yöneticilerinin o zamandanberi aldıkları yolun ilginç bir kesitini vermektedir.

Muhsin Batur CHP'ye kaydını yaptırdığı sırada verdiği demeçte, CHP ile aynı hedefleri ve amaçları paylaştığını, sadece aralarında yöntem farkı olduğunu söylemişti. 12 Martçı Batur'un yöntem anlayışında bir değişiklik olmadığı anlaşılıyor. «Cumhuriyet tarihinin en ağır bunalım»ından geçerken 12 Mart işlevlerini yüklenmekten başka «çare» göremeyen CHP yöneticileri, «ütopik özgürlükler»e böyle açık saldırıların vaki olduğu bir zamanda, «anarşinin kaynaklarını» kurutmak için sendikaları zaptürapt altına alacak, legal dernek ve kuruluşların üzerine varacak, kişi hak ve özgürlüklerini büsbütün kısıtlayacak «olağanüstü hal» yasaları üzerinde çalışırken acaba hangi hedef ve amaçlara hizmet ettikleri görüşündeler?

DİSK'in Açtığı İmza Kampanyasının Başarısı Demokrasi Mücadelesinde İleri Bir Adım Olacaktır

DİSK'in başlattığı ve 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını talep eden imza kampanyası, demokrasi güçlerinin elbirliği ile yaygınlaştırılmalı ve başarıya ulaştırılmalıdır. 1 Mayıs'la kendini gösteren baskılar giderek tırmanma eğilimlerini açığa vurmaya başlamıştır. Sendika liderleri, siyasi parti başkanları ve yöneticileri tutuklanmaktadır. Baskılar dünya kamuoyunda da yankı bulmakta, dış basın bütün bu uygulamaların sorumluluğunu taşıyan Başbakan Ecevit'in aynı zamanda Sosyalist Enternasyonal üyesi olduğunu hatırlatarak, sosyal demokrasi eliyle gelişen anti-demokratik uygulamalara dikkati çekmektedir.

Başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere, tüm ilerici basın ve demokratik kuruluşlar, kooperatifler, sendikalar, öğrenci örgütleri ve demokrasiden yana olan herkes, imza kampanyasını en geniş emekçi kitlelerine götürmek, sorunu onlara mal etmek ve meselenin boyutunu halk yığınlarına kavratmak zorundadır. Aktif olarak yüzbinler, potansiyel olarak milyonlar demokrasi mücadelesinde taraftırlar. İmza formları elden ele dolaştırılmalı, milyonla sayılacak kadar imza, Başbakan Ecevit'in masası üzerine yığılmalıdır.

Bu, sıradan bir imza kampanyası değildir. Tırmanma halindeki baskılara, sosyal demokrasinin gerici siyasetine, siyasal hürriyetlere kadar uzanan keyfi uygulamalara hayır demek gerekiyor. Emekçilerin kitlesel gücü ve kararlılığı, gericiliğin karşısına çıkarılmalı, demokratik haklar en küçük bir ödün verilmeksizin savunulmalıdır.

DİSK'in açtığı imza kampanyası ile birlikte demokratik hak ve özgürlükleri tehdit eden gelişmeler kitlelere kavratılmalı, bunun aynı zamanda demokratik ve siyasal bir çalışma olduğu bilinmelidir.

Başını önüne eğip sosyal demokrasinin her yaptığını onaylayanlar da bu kampanyanın gücüyle uyarılmalı, emekçi kitlelerinin, gericiliğe teslim olan sosyal demokrasiye teslim olmayacakları onlara da gösterilmelidir.

DİSK'in kampanyası, demokrasiyi savunma kampanyasına dönüştürülmeli ve elbirliğiyle başarıya ulaştırılmalıdır. Bu, demokrasi güçlerinin yeni bir zaferi olmalıdır ve olacaktır!

Muhtıracı Senatörün Hevesleri

12 Mart Muhtıracılarından CHP Senatörü Muhsin Batur, «Ütopik Özgürlükçülük» anlayışının terkedilmesi gerektiğini söyledi ve yeni «tedbirler» teklif ederek, işçi ücretlerinin dondurulmasını, devleti ve rejimi koruyacak yeni yasalar çıkarılmasını, kişi hak ve özgürlüklerinde feragat sağlanmasını, Meclisler dışından yeni bir Anayasa hazırlanmasını istedi!

Muhsin Batur'un muhtıra alışkanlığından çok, gericiliğin özlemlerini dile getiren bu sözler, CHP içinde de ne gibi eğilimlerin gelişip güçlenmekte olduğunu gösteriyor. «Kişi hak ve özgürlüklerinin» son kalıntılarından bile «feragat» istenildiği bir dönemde, demokrasiyi hepten boğmak için yapılan hesapların, dikkatlerden kaçmış pek çok kişiyi veya «çevre»yi de etkilemesi, böylesi «olağanüstü» dönemlerde olağan karşılanabilir! Ancak bu kişi ve «çevre»lerin bir kısmı iktidardaki sosyal demokrat partinin mensupları iseler ve kendi partilerinin veya kişisel özlemlerinin ötesinde, istedikleri, topyekün gericiliğin hesaplarıyla çakışıyorsa, bunun üzerinde durup düşünmeye değer. CHP'nin attığı her geri adıma «gerçekçi» bir özür bulma alışkanlığını hâlâ sürdürenler, CHP ile birlikte kendilerinin de nereye sürüklenmekte olduklarını artık anlamalıdırlar.

TSİP: «BATUR, PARTİLERÜSTÜ REJİM ÖZLEMLERİNİ DİLE GETİRİYOR»

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Muhsin Batur'un demeci üzerine basına şu yazılı açıklamayı yaptı:

«12 Mart muhtırasının imzacılarından CHP Senatörü Muhsin Batur bunalımdan çıkış yolu olarak 'Partilerüstü bir rejim' önermekle yeni 12 Mart özlemlerini dile getirmiştir.

Bir parlamenter ve özellikle iktidar partisine mensup biri olarak Batur'un dile getirdiği görüşler gerçekten vahim ve ibret vericidir. Batur Paşa, özgürlükçü anlayışı ütopik (hayalci) diye nitelemekte, kişi hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılmasını

parlamento dışında yeni bir Anayasa hazırlanmasını, işçi ücretlerinin dondurulmasını önermektedir.

Bu düşüncelerin tümü antidemokratiktir ve ne yazık ki CHP'nin demokrasi ile ve insan hakları ile bağdaşmayan çeşitli politikaları, bir CHP senatörüne bu sözleri söyletebilmektedir.»

TSİP Genel Sekreteri «12 Mart'a karşı çıkmış olan Ecevit, partisinde bugün partilerüstü rejim özlemlerinin üstelik de bir 12 Mart generali tarafından dile getirilmesi düşündürücüdür» demiştir.

CHP'NİN YENİ GAFLETİ

«Olağanüstü Haller Yasa Tasarısı»

İçişleri Bakanlığının hazırlayıp Bakanlıklara önerdiği «Olağanüstü Haller Yasa Tasarısı» sosyal demokrasinin içinde filizlenen tehlikeli tohumları inkâr edilemeyecek ölçüde açığa çıkarıyor.

Tasarıya göre, Hükümet «ağır ekonomik bunalım» olduğuna veya «önemli toplumsal olaylar» cereyan ettiğine karar verirse, bir tek ilçeden başlayacak ve bütün ülke düzeyine kadar uzanabilecek biçimde «Olağanüstü Durum» ilan edecek. «Önemli toplumsal olaylar» arasında grevler, lokavtlar, boykotlar var!

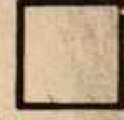
Hükümetin bu yetkisini, eğer «gecikmesinde sakınca» varsa bir tek bakan bile kullanabilecek. Böylece olağanüstü durum bu bakanın lüzum gördüğü sürece devam edip uygulanacak. Olağanüstü duruma karar verilirse, valiler ve kaymakamlar, isterlerse bir komisyon kuracaklar, istemezlerse uygulamaların biçimine, dozuna kendileri karar verecekler.

«16 - 20 yaş arasındaki bütün vatandaşların kendilerine verilen görevleri yapmaları» zorunlu olacak. Görevi ise, kim veriyorsa o saptayacak. «Yetkili», isterse vatandaşın taşınır ve taşınmaz bütün mallarına el koyabilecek. Ve bu emirlere uymayanlara, üç yıla kadar hapis cezası verilebilecek.

Şimdi bir de bugünkü duruma bakalım. Başbakan bile «sıkıyönetimi ihlâl suçlarında artış var» diyor. Türkiye, «ağır bir ekonomik bunalım» içinde. Toplumsal olayların «önemli» olanları da oldukça fazla. Herhalde bu durumda «olağanüstü hal» ilan etmeye hazır bakanların sayısı da bir hayli fazladır! Bu nedenle Türkiye «olağanüstü bir hal»e doğru hızla gitmektedir. Dolayısıyla bu yasa tasarısını fazlasıyla «haketmiş»tir!

Hükümet, azgınlaşan gericiliğe iyice teslim olmuştur. Ne ki, yasa dışı ve keyfi baskılar o denli çoğalmıştır ve çoğalacaktır ki, bunlara, MC partilerinin bile «Bundan iyisi can sağlığı!» diyecekleri bir yasal kılıf geçirmek zorunluluğu vardır. Sosyal demokrasinin demokrasi anlayışı, hiç değilse bu kadarcık bir «incelği» gerekli kılıyor!

Lâkin her ağır ekonomik bunalım dönemlerinde sıkıyönetimsiz yapamayan tekelcilerin «sopalı rejim» özlemlerini sıkıyönetimsiz SIKI yönetim yasasıyla dindirmeye çalışmakla sosyal demokrasi gafletlerin en kabası içine düşmektedir. Eğer bir buçuk yıllık iktidarları süresince bunca itibar kaybından sonra yerlerine geçecek daha «tutarlı» gerici hükümetlere yolu temizlemek gibi bir gönüllü görevi üstlenmemişlerse...

ECEVİT AVRUPA KONSEYİNDE KONUŞTU:

«Sınır Bekçiliği»ne Devam!

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi toplantısında Ecevit Türkiye'nin ekonomik sorunlarını yeniden Batılı dostlarının masasına uzattı. Bölgedeki değişmeleri emperyalistlerle pazarlık yönünden kendi lehine kullanmayı deneyen Başbakan, Türkiye'ye yapılacak yardımın Batı ile olan ilişkilerdeki gelişmeleri yakından etkileyeceğini belirtmekle, çıkış yolunu hâlâ daha pazarlık masasında aradığını gösterdi.

Bu yüzden de Avrupa Konseyi'ndeki temasları Türkiye'ye yeni hiç bir şey kazandırmadı. Çünkü CHP iktidarı yeni şeyler kazanmanın peşinde değildi. O, sadece ödünler verip yardım almak, ama vereceği ödünleri de «kabullenilebilir» ölçüler içinde tutmak istiyor. Başbakan, Türkiye'nin emperyalist kamp içindeki yerinin korunmasından ve pekiştirilmesinden yana olduğunu şu sözlerle dile getirdi:

«... Türkiye'nin, elinde hâlâ soğuk savaş dönemi sancağıyla ve üzerinde, birçoğu Kore Savaşı'ndan, ya da İkinci Dünya Savaşı'ndan kalmış silahlarla tek başına sınır bekçiliği yapmaya ne kadar istekli olduğuna bakılarak ölçülemez» batıya sağladığı olanaklar. **«Türkiye'den böyle bir şey beklemek, beklenen işlevle de, değişen koşullarla da çelişir.»**

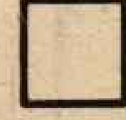
Bu sözlerin anlamı açıktır. Türkiye'nin, sınır bekçiliğine devam etmekte kararlı olduğu, ancak bu «işlevle çelişen» bir askeri donatımla bu işin sürdürülmesine imkân olmadığı, bu yüzden askeri yardımın artırılması ve modern silahların verilmesi gerektiği anlatılmaktadır.

Üstelik, sosyal demokrasinin bu alandaki «talep»leri bu kadarla da kalmamakta, pazarlık masasına Türkiye'nin hayati çıkarları sürülmektedir. Emperyalist silah tekelleri, Türkiye'ye, ortaklaşa üretim yapmaya davet edilmektedirler. «Ulusal savaş sanayii» adı altında geliştirmeye ve empeyalistlere şirin gösterilmeye çalışılan formülün anlamı budur. Böylece ve sosyal demokrasi eliyle Türkiye bölge ve dünya halklarına karşı tam bir barut fıçısına, emperyalizmin mühimmat fabrikasına dönüştürülmek istenmektedir. Bunun kısmi bir silahlanmadan çok daha farklı sonuçları olacağı açıktır ve Başbakan Ecevit böylesine açık bir davetiye çıkarmakla barışı tehdit eden militarist güçlerin ekmeğine yağ sürmektedir.

Bu arada, son yıllarda Türkiye' nin sosyalist ve bağlantısız ülkelerle ticaret hacminde Batılılarla ticaret aleyhinde gelişmeler olduğuna da değinen Ecevit, bu durumu Batılı dostlarına şu sözlerle «mazur» göstermeye çalışıyor; böylece de Batı'dan kopmak gibi bir niyetinin «mazallah» olmadığını belirtmeye özen gösteriyordu: «Türkiye'nin bir siyasal tercih yüzünden ortaklarıyla bağlarını zayıflatma amacını gütmediğini, fakat ekonomik etkenlerin kendiliğinden bu bağları zayıflatabileceğini belirtmek istiyorum.»

Belirtmesine gerek yok. Batılı dostları bütün bunları Ecevit kadar biliyorlar ve sosyal demokrat politikayı «kendileri gibi» tanıyorlar! «Daha da sağa kayacaksın, İran'da kaybettiklerimizi bize vereceksin, tekelcileri gözeten bir ekonomi politikası izleyeceksin, o zaman belki sana güven duyabiliriz!» İstediklerinin hepsi bu!

CHP'nin ekonomik ve siyasal tercihleri değişmedikçe bu isteklere boyun eğmekten başka çaresi tabii ki kalmıyor.

CHP Kurultayı Yaklaşırken

CHP Kurultayı 24 Mayıs'ta Ankara'da toplanacak. Kongre öncesinde parti içindeki bir kısım çekişmeler kendisini yeniden gösterdi ve eskisi kadar olmasa bile, bir tartışma başlattı.

Sosyal demokrat partilerde iç kutuplaşmalar, sağ ve sol kanat çekişmeleri sık görülen bir olgudur. Tekelci sermayenin reformist tercihlerinin dile geldiği sağ kanat sosyal demokratlarla, daha çok küçük burjuva katmanların ve orta sınıfların değişiklik özlemlerini dile getiren sol kanat sosyal demokratlar arasındaki kutuplaşmalara CHP içinde de rastlanmıştır.

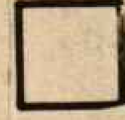
Ancak, CHP içindeki bugünkü çekişmeleri bütünüyle aynı türden çelişkiler olarak değerlendirme olanağı yoktur. Kaldı ki, CHP içinde, daha radikal özlemleri olan ve bu doğrultudaki mücadelesini şekillendirmiş bulunan bir sol kanat muhalefetinden sözetmek mümkün değildir. Tek tek unsurlar olarak CHP içinde belli bir niceliği temsil etseler bile, sol kanat mensupları, yönetime alternatif olabilecek dinamikten yoksundurlar.

Her şeyden önce CHP içindeki «muhalefet unsurları» sağ kanat önderliğini benimsemektedirler. Ecevit hükümetinin anti-demokratik uygulamalarına ve tekelciler karşısında kaydığı gerici konuma, gurup toplantılarında mırıltılarla karşı çıkan sol «unsurlar» Meclislerdeki oylamalarda Ecevit'in sağ politikası etrafında kenetlenmeleriyle dikkati çekmişlerdir.

CHP'ye oy veren geniş emekçi yığınların ileri talepleri karşısında, bu talepleri karşılayacak bir sol kanat'dan nasıl sözedilemiyorsa, kurultay öncesinde yeniden açığa çıkan çekişmelerin «umut»u güçlendirecek dinamikler olduğundan da sözedilemez.

Kurultay sonuç itibarıyla, Ecevit'in sağ politikasını, bugünkü niteliğiyle ve gelecekte alacağı biçimleriyle onaylayacak, yapay sürtüşmeleri merkezi sağ politikanın müdahalesiyle aşmayı başaracaktır.

Kuşkusuz bu, CHP'nin «bütünlüğü»nün güçlenmesi anlamına da gelmiyecektir. Kısa vâdede olmasa bile, emekçi sınıf güçlerinin mücadelesine bağlı olarak CHP içinde, kişisel gerekçelere değil, siyasal tercihlere dayanan ve bir sosyal derinliği olan ayrılıklar şekillenecektir.

Yolsuzlukla Savaş mı?

MC Partileri büyük bir iştahla yolsuzluk dosyalarına sarıldılar. Bunu kuşkusuz, kendi hassasiyetlerinden değil, emekçilerin bu yöndeki titizliğini istismar için yapıyorlar. Ve siyasi mücadele Türkiye'de, burjuva çerçevede, kapitalizmin yarattığı yozlaşmanın bütün biçimlerini sunarak gelişiyor.

Yahya'nın dosyalarından «cin çarpmış» gibi korkan ve her «yolsuzluk» sözü geçtiğinde tepesi kızaran Demirel ve şürekâsı, elbirliği ile Ecevit'i «hırsızların başı» veya «baş hırsız» ilân edip çıktılar. Kendilerine karşı pek de işlemiyen bu «çakar almaz» silâhın Ecevit hükümetine karşı geçerli olabileceğini umuyorlar.

Ayrıca umdukları bir başka şey daha var: Yolsuzlukların meşrûlaştırılması. Demirel hakkındaki yolsuzluk iddiaları ile büyük ölçüde sağlanmış olan bu durum daha da pekişmiş olacak, tüm çığırtkanlıklara rağmen, pek de yolsuzluk yapılmadığı veya yolsuzluğun, öyle sanıldığı kadar kötü bir şey olmadığı kanıtlanmış olacak! MC partilerine karşı CHP elinde oldukça yıpranan bu silâh, şimdi MC partileri elinde büsbütün itlâs edecek.

Kuşkusuz bu kadar değil kazanılmak istenen. CHP de yolsuzluk iddialarının araştırılmasına -bir siyasal rizikoya yol açmaması kaydıyla- evet diyecek, bu yoldan kendi namusunu ve dolayısıyla «düzenin namusu»nu temize çıkaracak!

Yolsuzluk kapitalizmin şanındandır. Adı etrafında yolsuzluk söylentileri dolaşanların kendi partisine giriş beyannamelerini imzalamaktan büyük haz duyan Demirel ise bunu en iyi bilenlerden biridir. Siyasi boğuşmada yolsuzluk iddialarıyla sonuç alınamıyacağını artık herkes bilmektedir. Çünkü yolsuzluk, bu silâhı en çok kullanmak istiyenlerin karakteridir.

Sağ basının ve özellikle bunlardan «birinin», kendisine yeni suç ortakları çıkacağını ummaktan doğan sevinci ise dikkate değer. Eğer bu siyasi manevralardan sonuç çıkmazsa bundan en çok sevinecek olanlardan biri de bu gazetenin patronu olacaktır. Çünkü kendisi, gizli işler çeviren pek çok yabancı şirketle kurduğu ilişkileri yüzünden hayli sıkıntıdadır.

Emekçi sınıfların dikkatlerini saptırmak ve onların düzenin yolsuzluklarına değil, yolsuzluğun düzenine karşı verdikleri mücadeleyi etkisiz kılmak için başvurulan bu siyasi canbazlıklar, bu yöndeki amacına varamadan kendisini ele vermektedir.

Avrupa Parlamentosu Seçimleri

Günümüz Avrupa'sı bir tekeller ülkesidir. Bunalıma düşen tekelci Avrupa devletleri, bunalımı aşabilmek için ortak bir politika izlemeye karar vererek, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yıkmak için uğraşıyorlar.

Avrupa üzerinde, ABD hegomonyası giderek artmaktadır. Avrupayı ilgilendiren bir çok karar birkaç ay önce yapılan Guadulop gibi zirve toplantılarında alınıyor. Bu arada Avrupa'da giderek artan ABD etkisinin en bariz bir örneği ABD'nin Avrupa'daki yatırımlarının son 15 yılda 3,7 kat artmasıdır. Ne ki, ABD egemenliği, sadece ekonomik alanda değil aynı zamanda sosyal, politik, askeri alanlarda da giderek yaygınlaşmaktadır.

Avrupa tekellerinin ön plana çıkartmak istedikleri başlıca hedef şu: Avrupa ülkeleri arasında karşılıklı bağımlılığı daha da arttırmak ve Ortak Pazar'ın aldığı kararların daha merkezi bir şekilde uygulanmasını sağlamak. Yani ulusal bağımsızlığı alabildiğince daraltılması ve çok sözü edilen demokrasinin gerçekte kısıtlanması. Buna verilen ad «Avrupa'nın bütünleşmesi» olmaktadır.

10 Haziran'da Avrupa Parlamentosu seçimleri yapılacak. Tekelciler Avrupa Parlamentosu seçimlerinden yararlanarak uluslarüstü kapitalist bütünleşme yolunda adım atmak, bu sayede işçi sınıfına ve diğer halk kesimlerine karşı daha ileri mevziler kazanmak istiyorlar.

Buna karşılık Avrupa Komünist Partileri, parlamento seçimlerini, Avrupa birliği boyutları içinde her ülke halkının isteklerine cevap verecek demokratik ve ilerici yönelimler doğrultusunda önemli bir mücadele alanı olarak değerlendirmektedirler. Nitekim Fransız ve Belçika Komünist Partileri Brüksel'de yaptıkları görüşmelerde, Avrupa seçimleriyle ilgili olarak tavır belirlemişler, seçimleri komünist adaylara oy vermeye çağırmışlardır.

Ortak Pazar sosyalist partileri ise sermaye hegomonyasını amaçlayan Roma anlaşmasına harfiyen uyacaklarını bildirmişlerdir. Francois Mitterand'ın Fransız Sosyalist Partisi dahil olmak üzere sosyalistlerin bu tavrı, Avrupa birliği kavramını tekellerin egemenliğine peşkeş çekme ve Avrupa'yı her alanda ABD'nin buyruğuna bağlama tercihinin bir yansımasıdır.

Bu bakımdan Avrupa Parlamentosu seçimleri, tekellerin Avrupası'nı tahkim etme yolunda çok yönlü gayretlere karşı Avrupa'da tekeller egemenliğini parçalamak için verilen mücadele açısından önem kazanmaktadır. Bu mücadelede, bir kere daha, işçi sınıfı güçleri başı çekmektedir.

Öte yandan seçim kampanyasının başında İtalyan televizyonunda bir mülâkatta konuşan ABD büyükelçisi, ABD hükümetinin İtalya'da İKP'nin hükümete katılmasına kesinlikle karşı olduğunu yeniden tekrarlamış ve bütün Avrupa'da komünizmin etkisinin kırılmasını istediklerini, bunu sağlamanın en iyi yolunun da «demokrat» partilerin güçlenmesinden geçtiğini söylemiştir. ABD'nin İtalyan seçimlerine bu doğrudan müdahalesi, Sosyalist Enternasyonal başkanı ve F. Almanya Sosyal Demokratlarının başı Willy Brandt'ın da anti-komünizm silahına yeniden sarıldığı bir zamana rastlamaktadır.

İtalya'da erken seçimin ve Avrupa Parlamentosu seçimlerinin arifesinde «Kızıl Tugaylar» çetesinin tedhişi tırmandırması, bu bakımdan, hiç de bir «rastlantı» değildir. Hıristiyan Demokrat Parti merkezinin basılması üzerine İKP'nin yayınladığı bildiride, canilerin yaratmaya çalıştıkları korku ortamının «içte ve dışta en gerici güçlerin işine yaradığı ve bu güçlerin tedhiş çetelerini el altından destekleyip finanse ettikleri» belirtilmektedir.

İSLÂM KONFERANSI VE TÜRKİYE

Selçuk Çalhan

10. İslâm Konferansı, 42 üye ülkenin Dışişleri Bakanlarının katılmasıyla Fas'ın Fes kentinde çalışmalarına başladı. Konferansa başta Arap ülkeleri olmak üzere, Afrika ve Asya ülkelerinden de bazıları katılıyor. Konferansa katılan ülkelerin büyük bir çoğunluğunu bağlantısız ülkeler oluşturuyor.

Günümüz, uluslararası dayanışmanın giderek yaygınlaştığı bir çağ. Çağımızın gelişim dinamiğine uygun olarak barışsever dünya halkları emperyalizmle çelişen çıkarlarını korumak için giderek artan sayılarda bir araya geliyorlar.

Başlangıçta İslâm Konferansı, Müslüman ulusların bir araya gelerek kurdukları bir simgesel işbirliği olarak ortaya çıkmıştır. Ancak geçtiğimiz günlerde onuncusu toplanan İslâm Konferansının içeriğinde, ilk kurulduğu günden bu yana önemli gelişmeler olduğu gözlenmektedir. Nitekim 10. İslâm Konferansı, daha öncekilerle kıyaslandığında daha değişik ve ileri bir nitelik arzetmektedir.

10. İslâm Konferansının içeriğinin gelişmesi ve işlevsel olarak yerine oturmaya başlaması, özellikle son bir kaç yıl içinde Afrika, Ortadoğu ve Asyada gelişen olaylardan kaynaklanmaktadır. İran'da faşist Şah rejiminin alaşağı edilmesi, Mısır - İsrail anlaşmasının ardından Arap ülkelerinin yükselen tepkileri ve emperyalizme, siyonizme karşı aldıkları ortak tavır, geçen İslâm Konferansından bu yana gelişen ve Ortadoğu'da önemli değişimler yaratan olgulardır.

Ortadoğu'daki bu gelişim, Konferansın ilk gününde kendini gösterdi. Gündemin başında, emperyalizm ve siyonizmle işbirliği yapan Mısır'a karşı ortak bir tavır alındı ve Mısır Konferansa sokulmadı. Bu tavır, aynı zamanda, emperyalizmin Ortadoğu'da uygulamaya çalıştığı oyunlara karşı da bir tavır olmuştur.

İslâm Konferansına Türkiye de katılmaktadır. Türkiye, İslâm Konferansı yasasını henüz onaylamamış ve tam üyelik için gerekli olan yasa tasarısını aradan uzun bir süre geçmesine rağmen Meclisten geçirmemiştir. Türkiye bu nedenle, Konferansa «hukuki gözlemci» olarak katılmaktadır.

İslâm Konferansına katılan ülkeler arasında en ilginç konumda bulunan ülke Türkiye'dir. İslâm Konferansının 42 üyesi arasında OECD, Uluslararası Enerji Ajansı, NATO gibi emperyalist örgütlere üye olan tek ülke Türkiye'dir. Öyleki, Türkiye OPEC'e karşı kurulmuş Enerji Ajansına üye bulunmakta ve Konferansta OPEC'e bağlı ülkelerle bir arada oturmaktadır!

Bu da gösteriyor ki, Türkiye'nin dış politikada sürdürdüğü tutarsızlık hayret verici noktalara varmıştır. Türkiye bir yandan İslâm Konferansına katılırken, öte yandan, İslâm Konferansı içinde yer alan 77'ler grubunun hasmı olan OECD üyesi emperyalist, kapitalist ülkelerle de aynı safta yer almaktadır.

10. İslâm Konferansının gelişim süreci ile Türkiye'nin dünyaya bakışı birbiriyle çelişmektedir. Türkiye bu tür toplantıları iyi değerlendirmeli ve «batılı» dostlarının kendisine bir şey kazandırmayacağını artık idrak ederek, dış politika alanında kendine çeki düzen vermeli, bağlantısız ülkelerle ilişkilerini sağlam ve kalıcı zemine oturtmanın gereklerini vakit geçirmeden yerine getirmelidir.

«KIZIL TUGAYLAR»IN KARŞI - DEVRİMCİ FAALİYETİ

İtalya'da Anti-Komünizm Tırmanıyor

Geçen hafta Roma'da, Hıristiyan Demokrat Parti merkezini basmaya kalkıp bir kişiyi öldüren, birçok insanı da yaralayan «Kızıl Tugaylar» adındaki karşı - devrimci tedhiş çetesinin marifetleri, erken seçim arifesinde demokrasi düşmanlarına arayıp da bulamadıkları fırsatlardan birini sağladı. İtalya'da tek tutarlı ve demokratik bir programla seçime hazırlanmakta olan İtalyan Komünist Partisine karşı kamuoyunu paniğe salmayı ve böylece İKP'nin seçimden daha da güçlenerek çıkıp hükümete katılmasını engellemeyi amaçlayan bu «eylem»le aynı zamanda ABD'nin Roma elçisi ile Sosyalist Enternasyonal başkanı Willy Brandt'ın faaliyetleri, tedhiş provokasyonunun gerçekte nerden kaynaklandığını bir kere daha gözler önüne serdi.

Bu tür «eylem»ler Hıristiyan Demokratların İKP'ye karşı katı tutumlarını büsbütün sertleştirmekten başka bir işe yaramıyor. HDP içindeki aşırı sağcı unsurlar bu «eylem»lerden hem ülkede anti-komünizmi tırmandırmak için, hem de kendi partileri içinde daha ileri ve demokrat unsurları etkisizleştirmek için yararlanıyorlar. Nitekim HDP'nin son danışma toplantısında, seçime katılacak adaylar listesinde İKP ile işbirliğine yatkın ileri adayların temizlenmesi, sağ unsurların, ülkede tedhişçiler aracılığıyla yaygınlaştırılmaya çalışılan panik havasında gittikçe ağır bastıklarını gösteriyor.

Uluslararası Kıbrısla Dayanışma Konferansı 25-27 Mayıs'ta Barselona'da Toplanıyor

Kıbrıs'ta adayı bölmeye yönelik NATO çabalarını engellemek ve Kıbrıs halkının olduğu kadar tüm bölge ve dünya halklarının yararına adil ve kalıcı bir barışın tesisini sağlamaya katkıda bulunmak üzere 25 - 27 Mayıs tarihlerinde Barselona'da bir Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Konferansı toplanacak. Konferansın ana teması Kıbrıs'la ilgili Birleşmiş Milletler kararlarının hemen uygulanmasını istemek olacak.

Konferansı düzenleyen Uluslararası Kıbrısla Dayanışma Komitesince bundan bir süre önce, BİRLİK'te de yayınlanan bir çağrı çıkarılmıştı (9 Nisan 1979). Çağrıyı birçok tanınmış şahsiyet, siyasi parti, sendika ve kitle örgütü yöneticisi imzalamıştı. Konferansa da Kıbrıs sorunuyla ilgilenen çeşitli ulusal ve uluslararası kuruluşlar, dünya kamuoyu temsilcileri, parlamenterler, parti ve sendika yöneticileri, kadın, gençlik ve dini örgüt temsilcileri, bilim adamları, yazarlar katılıyor.

Uluslararası Kıbrısla Dayanışma Konferansının toplantısıyla ilgili olarak, Kıbrıs Siyasi Parti ve Örgütler Koordinasyon Komitesinin yaptığı açıklamada özetle şöyle denilmektedir:

«Kıbrıs'a ilişkin BM kararlarının hiç zaman geçirmeksizin uygulanması, bütün yabancı birliklerin ada'dan geri çekilmesi, Kıbrıs'ın egemenliğine, bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne ve bağlantısızlığına saygı gösterilmesi, tüm mültecilerin evlerine dönmeleri ve yabancı müdahale olmaksızın her iki topluluğun barışçı bir çözüm yolu bulabilmeleri için rahat bırakılmaları hem Rum hem de Türk Kıbrıs halkının ve dünya barışının çıkarınadır.

Kıbrıs'ın bütünüyle silâhlardan arındırılması ve dünya barışına sürekli tehdit oluşturan bir bölgede barış ve dostluk köprüsü hâline dönüştürülmesi tüm dünya halklarının çıkarınadır. Bununla birlikte, bütün bunlara ulaşılması için, dünyamızdaki tüm barış yanlısı ve ilerici güçlerin, silahlanma yarışına bir son vermek için uğraşan, bütün çatışma bölgelerinin kaldırılmasını isteyen ve tam bir silâhsızlanma sağlamak için mücadele eden güçlerin aktif desteğine ihtiyaç vardır.»

Rodezya Göstermelik «Seçim»lerinin Sonucunu B.M. Güvenlik Konseyi de Tanımıyor

Geçen Pazartesi günü, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Rodezya seçimlerini geçersiz sayan bir karar tasarısını oniki oyla kabul ederken ABD, İngiltere ve Fransa çekimser kaldılar.

Bilindiği gibi, yönetimin sözde siyah çoğunluğa devredilmesi amacıyla düzenlenen seçimlerde, ırkçı beyaz azınlığın egemenliği korunmuş, onların himayesindeki «ılımlı» işbirlikçi siyahlar Meclice seçilmişlerdi. Zimbabwe halkının gerçek kurtuluş savaşçılarının örgütü, Nkomo önderliğindeki Yurtsever Cephe ise seçimleri boykot etmişti.

BM Güvenlik Konseyinde çoğunluğun oylarıyla kabul edilen kararın en önemli üç maddesi şöyle:

1) Sözde seçimlerin, ırkçı beyaz azınlık rejiminin ömrünü uzatma girişiminden başka bir şey olmadığı ve yasa dışı rejimin, Nisan ayında yapılan seçimler dahil, her türlü girişim ve oyununun mahkûm edildiği;

2) Rodezya seçimlerinin geçersiz ve hiç yapılmamış olarak kabulü;

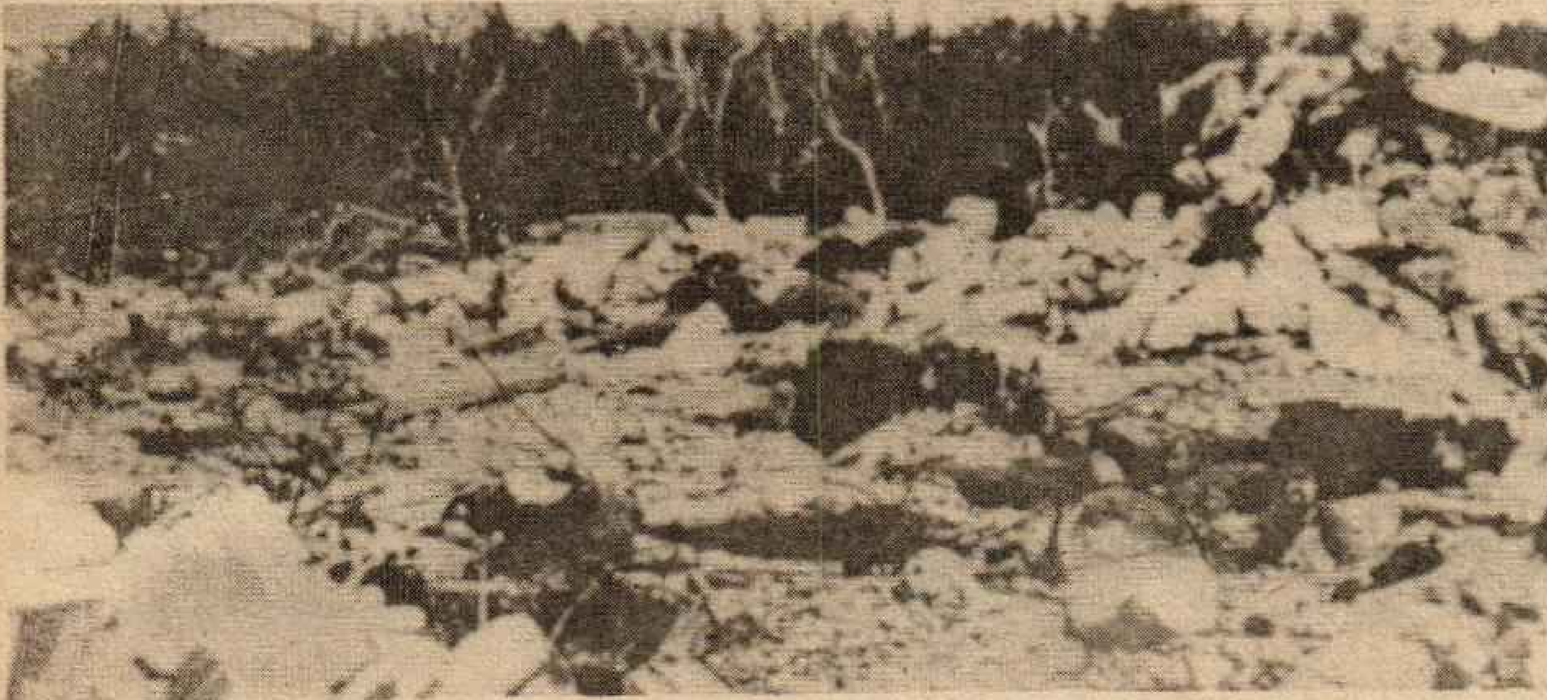
3) Tüm ülkelerin, bu seçimlerden sonra Rodezya'da oluşan hiç bir organı ve bu rejimin temsilcilerinden hiç birini tanımamaya ve bu ülkeye uygulanan uluslararası müeyyideleri sürdürmeye çağrılması.

Begin, Filistinlileri Yok Edecekmiş!

İsrail Başbakanı Begin, İsrail Parlamentosu Knaset'te yaptığı bir konuşmada «Filistinlilerin yok edileceğini» söylemiştir. Bunun üzerine Komünist milletvekilleri Begin'e karşı çıkarak, konuşmasını yarıda kesmeye mecbur bırakmışlardır.

Begin'in bu sözleri Orta-Doğu'da emperyalizm ve siyonizmin gerçek yüzünü bütün açıklığıyla cümle âleme bir kez daha sergilemektedir. Emperyalizm Orta-Doğu'yu kana bulamak için son yıllarda hazırladığı kanlı oyunlarını, emperyalizmin Orta-Doğu'daki sözcüleri tarafından artık hiç çekinmeye gerek duymadan açıklanmaktadır. Camp David, ardından faşist hıristiyanların Güney Lübnan'a yerleşmek istemeleri ve Begin'in son sözleri, emperyalizmin silahlarını Arap halklarına ve topraklarını gasbedilmiş olan Filistin halkına yönettiğini kuşku bırakmıyacak bir şekilde somutlamaktadır.

Eski bir terörist çetebaşı olan Begin, emperyalizmin saldırgan emellerine çok iyi hizmet edebilecek bir unsurdur. Ancak, emperyalizm ve Begin bir şeyi göremiyorlar: Filistinliler ve anti-emperyalist Arap halkları yalnız değildirler, dünyanın tüm anti-emperyalistleri onların yanındadır.

Lübnan'ın Sur şehri yakınında Filistin mülteci kamplarını bombalayan İsrail uçaklarının geride bıraktıkları manzara! Lübnan'da süregelen İsrail saldırıları İsrail Komünist Partisinin şiddetli protestolarına yol açtı.

Vietnam-Çin Görüşmelerinde Pekin Yönetimi Güçlükler Çıkarıyor

Vietnam topraklarına Çin saldırısının durdurulması ardından geçen ay Hanoi'de başlayan ikili görüşmelerde olumlu sonuç alınması Pekin yönetiminin çeşitli konularda ayak diremesi ve aşırı talepleri nedeniyle gecikmektedir.

Görüşmelerin ilk oturumunda Vietnam delegasyonu iki ülke arasındaki sınırın her iki yanında silâhlardan arınmış bir bölge oluşturulmasını önermiş, Çinliler bunu kabul etmemişlerdi. 26 Nisan'da yapılan ikinci oturumda Çinliler yeni karşı öneriler getirdiler. Bu önerilerde, barış yanlısı gözüken cümleler ardında Pekin yönetiminin karşı - devrimci, barış düşmanı niyetleri bir kere daha açığa çıkıyordu. Maddelerden biri, «uzun süre Çin toprağı olmuş olan Paracel ve Spratley adalarından Vietnam'ın kesinlikle vazgeçmesi»ni öngörüyordu. Oysa bu adalar Vietnam'ın ABD'ye karşı kurtuluş savaşında ele geçirdiği yerlerdi. Çin 1974 yılında askeri bir harekâtla bu adaları işgal etmişti. Şimdi açıkgözlük ederek Vietnam'ın bu adalar üzerinde hakkını inkâra kalkıyor, dağdan gelip bağdakini kovmak istiyor.

Nitekim görüşmelerin 4 Mayıs'ta yapılan üçüncü oturumunda Vietnam heyeti Çin önerilerinin tümünü reddederek Çin'in oyununa gelinmeyeceğini belitti. Vietnam heyeti başkanı Pan Hien, Çin önerilerinin «görüşme masasını Çin yöneticilerinin yayılma ve hegemonyacı siyasetlerini uygulama aracı hâline getirmek için girişilen bir manevra»dan başka birşey olmadığını söyledi. Vietnam heyeti, görüşmelerde olumlu adımlar atılabilmesi için, sınır bölgesinde alınacak tedbirler ve iki ülke arasında ilişkilerin normalleştirilmesi konularının öncelikle ele alınması gerektiğinde ısrar ediyor.

Fransa'da 1 MAYIS

Bu yıl bütün Fransa'da 1 Mayıs gösterileri sendikal hakların, özgürlüklerin savunulduğu, tekellerin iktidarının demokrasiye saldırı girişimleri karşısında yüzbinlerin baraj oluşturduğu mitinglere sahne oldu.

POLİSARIO Cephesinin Yeni Başarısı

İspanya Başbakanı Adolfo Soarez'in Cezayir'e yaptığı resmi ziyaret sırasındaki görüşmelerin odak noktasını Batı Sahra sorunu oluşturdu.

Cezayir'in yeni seçilen Cumhurbaşkanı ile İspanya Başbakanının yaptığı ikili görüşmelerden hemen sonra bir basın toplantısı düzenleyen A. Soarez, samimi bir görüşme yaptıklarını, Batı Sahra'daki durumu bütün yönleriyle incelediklerini söylüyordu.

İspanya Başbakanı, Batı Sahra sorununun çözümü için, Sahra halkının kendi kaderini tayin hakkını kullanmasının kaçınılmaz olduğunu ve Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanması gerektiğini birkaç kez tekrarladı. Daha sonra Polisario Cephesi Genel Sekreteri ve diğer Sahra yetkilileriyle yaptığı görüşmede de, 1975 yılında Madrit'te, Fas ve Moritanya'yla İspanya arasında imzalanan anlaşmaların geçerli olmadığını açıkça belirtti.

Bütün bunlara rağmen İspanya'nın Batı Sahra sorunuyla ilgili tavrı henüz tüm çelişkilerden kurtulmuş değildir. Ancak, Cezayir'de ve bizzat Sahra yetkilileri önünde, Sahra halkının kendi kaderini tayin hakkının bu denli açıklıkla ve İspanya adına savunulmasına ilk kez rastlanmaktadır. Bu da, Sahra sorununa barışçı çözüm yolunda atılmış önemli bir adım ve bağımsızlık savaşı veren Batı Sahra halkının diplomasi alanında elde ettiği yeni bir başarıdır.

İSPANYA KOMÜNİST PARTİSİ, BATI SAHRA'NIN TÜMÜNDE BAĞIMSIZ SAHRA DEVLETİ KURULMASINI SAVUNUYOR

İspanya Komünist Partisi de kuzey-batı Afrika'da barışın tek teminatını, Batı Sahra halkının bağımsızlık mücadelesinin desteklenmesinde ve bütün Batı Sahra topraklarını kapsayan bağımsız bir Sahra devleti kurulmasında görmektedir.

kısa..kısa..kısa

ŞİLİ — İKTİDARDAKİ ASKERLERİN İŞLERİ!

— Merkezi başkent Santiago'da bulunan Ulusal Planlama Bürosunun yayınladığı resmi sayılara göre, Şili Cuntası, son beş yıl içinde yaklaşık 500 milyon dolar değerindeki 400 kamu kuruluşunu özel sektöre devretti.

— Şilili ünlü şair Pablo Neruda'nın dul eşi Matilde Urrutia, Santiago'da «Özel hakim» önüne çıkarıldı. Bayan Neruda'nın, 19 Nisan günü katıldığı ve 62 kadınla birlikte tutuklandığı gösteriyle ilgili sorgusunu bu «özel hakim» yaptı.

— Şili İçişleri Bakanlığı, 1 Mayıs gösterileri sırasında tutuklanan 365 kişinin adalete teslim edileceğini, bunlardan 17'sinin askeri mahkemelerde, geri kalan 348'inin de sivil mahkemelerde yargılanacağını açıkladı.

Reuter ajansının bildirdiğine göre 1 Mayıs 1979 gösterileri, Şili'de 1973 yılında yapılan darbeden bu yana gerçekleştirilen en büyük gösteri oldu.

FAŞİZME GEÇİT V

KESKİN DEVRİMCİ LAFAZANLIK MÜCADELENİN ÖNEMSENMEDİĞİNİ GÖSTERİR

Konu, hedef, kapsam ne olursa olsun «tek yol devrim» diye bağırmaktan başkasını bilmeyen «solcu»lar için, «her derde deva devrim», faşizme karşı mücadelenin de «tek yol»udur. Oysa sık sık alıntı yaptıkları klasikler arasında yer alan ve anti-faşist mücadelenin el kitabı sayılan **«Rapor»**un yazarı Dimitrov, **Rapor**'un tamamlayıcısı sayılan Kapanış Konuşması'nda aynen şunları söylemektedir:

«Bu meselenin başarıyla çözülmesi, önce, komünistlerin **Marksist-Leninist tahlili** ustaca kullanmalarını, somut durumu ve sınıf güçlerinin mevzilenmesini gelişme halinde dikkatle inceleyerek faaliyetlerini ve mücadelelerini ona göre planlamalarını gerektirir. Yoldaşlarımız arasında pek de nâdir rastlanmayan, katı şemalara, cansız formüllere ve hazır reçetelere düşkünlüğün kökünü acımasızca kazımalıyız. Komünistlerin, Marksist-Leninist tahlil için gereken bilgi ve yetenekten yoksun olduklarında onun yerine «krizden devrimci çıkış yolu» gibi genel lafları ve sloganları ikame etmeleri, ve bunu yaparken krizden böyle devrimci bir çıkış yolunu mümkün kılacak koşulların, sınıf güçleri arasında ilişkilerin, proletaryanın ve emekçi kitleler çoğunluğunun devrimci olgunluk derecesinin ve Komünist Partisinin etkinlik düzeyinin ne olması gerektiğini açıklama yolunda hiç bir teşebbüse girişmemeleri durumuna son vermeliyiz. Böyle bir tahlil yapılmadıkça, bütün bu parolalar günün âcil görevlerini gözden saklayan kuru yaveler boş laflar olarak kalır. Somut bir Marksist-Leninist tahlil olmadan, faşizm sorununu, proleter birleşik cephe ve Halk Cephesi sorunlarını, burjuva demokrasisi karşısında tutumumuz sorununu, bir birleşik cephe hükümeti sorununu, işçi sınıfı içinde, özellikle Sosyal Demokrat işçiler içinde süregiden süreçler sorununu, hayatın kendisinin ve sınıf mücadelesinde gelişmelerin bugün bizi karşı karşıya getirdiği ve gelecekte karşı karşıya getireceği daha birçok yeni ve karmaşık sorunun hiç birini hiç bir zaman doğru olarak ortaya koyup çözemeyiz.»
(Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya, 1972, İng. Cilt 2, sf. 86 - 87)

Dimitrov keskin devrimci edebiyatla ayakları yere basmayanları bu sözlerle eleştiriyor ve «krizden devrimci çıkış yolu» için nelerin sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğine dikkati çekerken, işçi sınıfı partisinin kitlelerdeki etki seviyesini başta gelen faktörlerden birisi olarak sayıyor. Oysa bizim maceracıların etki seviyesi bir kenara, daha partileri bile yok. Ama onlara kalırsa, devrimin eli kulağındadır. Ve onlar da faşizmi devrimle yenmek için «tek yol devrim» diye ortalığı inletiyorlar. Ama faşizmin kuru gürültüye pabuç bırakmadığı ve bildiğini okumaya, yani hergün oluk gibi kan akıtmaya devam ettiği de ortada. Kısacası, faşizmi kesin ve nihai yenilgiye uğratacak olan gerçekten devrimdir, ama bugün ülkemizde devrimci durumun şartları yetersizdir. Devrimci durumun sübjektif şartları bir hayli eksik iken, faşizme karşı mücadelenin tek yolunu devrim diye göstermek, antifaşist mücadelenin hiç anlaşılmadığının delili dir.

Üstelik bunu «devrimcilik» adına yapmak, anti-faşist mücadelede solunda kalanlarla işbirliği yapmamak için binbir bahane uyduran sosyal demokrasiye «gerekçe» kazandırmaktan ve politikasını iyice sağlaştırmasından başka sonuç vermez. Nitekim 1930'larda antifaşist işbirliğine yanaşmayan sosyal demokratların bahanelerinin başlıcaları, sosyalistlerin demokrasiyi reddettikleri, demokratik hak ve özgürlükleri savunmadıkları, bu doğrultuda mücadele etmeye yanaşmadıkları, sadece ve sadece bir sovyet devrimi için çaba gösterdikleri doğrultusunda idi. Oysa bilimsel sosyalizmin savunucuları her zaman işçilerin uzun süren sabırlı ve cefalı mücadeleler sonucunda kazanılan burjuva demokratik hakları savunmuşlar ve onların korunup daha geliştirilmesi için ısrarlı olmuşlardır. Ancak daha önce de değindiğimiz keskin devrimci çocuksu «sol» eğilimler de sosyalistler arasında 1920'lerde ve 30'ların ilk yarısında bir hayli yaygındı. İşte sosyal demokratlar, birleşik cepheye yanaşmamak için bu gibi görüşleri bahane ediyorlardı.

FAŞİZME GEÇİT VERİLMEMESİ DEVRİMDEN ÖNCE GELİR

Zaten yazı dizimizin daha önceki bölümlerinden birisinde işçi sınıfının kitlesinin örgütlü antifaşist mücadeleye kazanılması ile ilgili bir alıntıda aynen şöyle deniyordu:

«İşçi sınıfının bütün kesimlerinin, bağlı oldukları parti ya da örgüte bakılmaksızın, eylem birliğinin sağlanması, **işçi sınıfının çoğunluğu kapitalizmin devrilmesi ve proleter devriminin zaferi için mücadelede birleşmeden önce dahi,** zorunludur.» (a.g.e. sf. 28)

Faşizme karşı sosyalistlerle sosyal demokrasinin işbirliğinin önemi ve ciddiyeti yukarıdaki alıntıda son derece veciz bir şekilde vurgulanmaktadır. Dimitrov, hem de altını çizerek, antifaşist iş ve eylembirliğini, «devrim için» birleşmenin önüne koymakta ve günün şartlarından acil olanın faşizmin saldırılarından halkı korumak olduğu, bunun, işçi sınıfının iktidarından, yani devrimden önce geldiği olgusuna ışık tutmaktadır. Bunun anlamı, herhalde «tek yol devrim» değildir. Aksine devrimden önce faşizmin saldırılarının püskürtülmesi için burjuva demokratik hakların korunması ve burjuva demokrasisi sınırları içinde faşizme geçit verilmemesidir.

Faşizmin ve gericiliğin gemi azıya aldığı durumlarda esas yapılacak olan, tüm demokrasi güçlerinin elbirliğiyle faşizme geçit verilmemesidir. Faşizmin saldırılarını alabildiğine yoğunlaştırdığı bir dönemde kaleme alınan **Rapor**'un ana teması da budur. Bu nedenle de antifaşist mücadelede burjuva demokrasisinin durumuna, işçi sınıfının iktidar mücadelesinin perspektifine, ikisi arasındaki ilişkilere sık sık dikkat çekilmiştir. Bu noktada «Birleşik Cephe'ye Karşı Çıkanların Gerekçeleri»nin çürütüldüğü bölümde yer alan şu satırlar son derece öğreticidir.

«Sosyal Demokrasi demokrasiden yanadır, Komünistler diktatörlükten yana; bu nedenle Komünistlerle bir birleşik cephe kuramayız» diyor bazı Sosyal Demokrat önderler. Oysa biz şimdi size proletarya diktatörlüğünü ilan etmek için mi bir birleşik cephe öneriyoruz? Bizim şimdi böyle bir önerimiz yok.

«Komünistler demokrasiyi tanısınlar, onu savundukların açıkça söylesinler; o zaman birleşik cepheye hazır oluruz.» Buna bizim cevabımız şudur: Biz Sovyet demokrasisinden, emekçi halkın demokrasisinden, dünyanın en tutarlı demokrasisinden yanayız. Fakat kapitalist ülkelerde, faşizmin ve burjuva gericiliğin saldırısına uğrayan burjuva demokratik özgürlüklerin tümünü savunuyoruz ve savunmaya devam edeceğiz, çünkü proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarları bunu gerektirmektedir.» (a.g.e. sf. 29 - 30)

Rapor'un söyledikleri son derece açıktır ve faşizme karşı mücadelenin «tek yolu»nu devrim diye ilan eden «solcu»ların bakış açısıyla hiç bağdaşmamaktadır. Aksine faşizmin saldırısının azamiye çıktığı bir anda esas yapılacak olanın **devrim değil,** zorbalığa karşı, tüm antifaşist güçlerin işbirliği ile, halkın mevcut kazanımlarının korunması olduğu vurgulanmaktadır. Faşizmin saldırılarının yoğunlaşması karşısında demokratik hak ve özgürlüklerin korunmasının ön planda çıktığına işaret edilerek, bu meselenin işçi sınıfının iktidarından, yani devrimden önce geldiği belirtilmektedir.

Bu kadarla da yetinilmemiş bu nokta Kapanış Konuşması'nda **«Burjuva Demokrasisine Karşı Tutum»** başlıklı bölümde bir kez daha vurgulanmıştır.

«Oysa bugün kapitalizm altında yaşayan milyonlarca emekçi, burjuvazinin hâkimiyetinin çeşitli ülkelerde büründüğü **biçimler** karşısında tavırlarını belirlemek zorunluluğu ile yüz yüzedir. Biz Anarşist değiliz, belli bir ülkede ne tür bir rejimin iş başında olduğu —demokratik hak ve özgürlüklerin, hatta büyük ölçüde kısıtlanmış olabileceği burjuva demokrasisi biçiminde bir burjuva diktatörlüğü mü, yoksa açık, faşist biçimiyle bir burjuva diktatörlüğü mü— bizim için hiç de önemsiz değildir. Biz Sovyet demokrasisinin savunucularıyız ama, **işçi sınıfının yıllar süren inatçı mücadelelerle koparıp aldığı demokratik kazanımların her bir milimini savunuruz ve bu kazanımları daha da genişletmek için sebatla savaşacağız.**

İngiliz işçi sınıfı grev hakkını elde edinceye, sendikalarını yasal statüye kavuşturuncaya, toplantı yapma hakkını ve basın özgürlüğünü kazanıncaya, oy hakkını genişletinceye ve diğer haklarını sağlayıncaya kadar ne büyük fedakârlıkları göze aldı! Fransa'da, On Dokuzuncu Yüzyılda, temel haklarını elde etmek ve kendilerini sömürenlere karşı mücadelede güçlerini yasal olarak örgütleme hakkını kazanmak için verdikleri savaşlarda on binlerce işçi hayatını kaybetti. Bütün ülkelerin proleterleri burjuva demokratik özgürlükler uğruna kanını çok akıtmıştır ve elbette onları korumak için olanca gücüyle savaşacaktır.

...

Bugün faşist karşıdevrim emekçi sınıfları sömürme ve baskı altında tutan rejimlerin en barbarını başa geçirme gayretiyle burjuva demokrasisine saldırıyor. Bugün bazı kapitalist ülkelerde emekçi kitleler, proletarya diktatörlüğü ile burjuva demokrasisi arasında değil,

ERMEMEK İÇİN -8

burjuva demokrasisi ile faşizm arasında **kesin** bir tercih yapmak, ve o tercihi hemen bugün yapmak zorunluluğu ile yüz yüzeler.»

«Ve bugün bile saflarımızda, doğrudan demokratik sloganlar ileri sürmekten korku duyulduğunu görmemiz, taktiklerimizin böylesi önemli sorunlarına Marksist-Leninist yaklaşımı yoldaşlarımızın ne kadar az kavramış olduklarını gösteriyor. Kimileri, demokratik haklar için mücadelenin işçileri proletarya diktatörlüğü için mücadeleden saptırabileceğini söylüyorlar. Bu konuda Lenin'in ne dediğini hatırlamak yerinde olur:

> Demokrasi için mücadelenin proletaryayı sosyalist devrimden saptırabileceğini, sosyalist devrimi göz ardı edeceğini, ya da geri plana atacağını, vb. sanmak temel bir yanılgıdır. Tersine, nasıl sosyalizm tam demokrasiyi getirmeden zafer kazanamazsa, onun gibi, proletarya da demokrasi için çok yönlü, tutarlı ve devrimci bir mücadele yürütmeden burjuvazi karşısında zafer kazanmaya kendini hazırlayamaz.
>
> (Lenin, Toplu Eserler, C. 22, s. 133)

Bu sözler bütün yoldaşların hafızasına nakşolmalıdır. Tarihte büyük devrimlerin, işçi sınıfının temel haklarının savunulması için girişilen küçük hareketlerden doğup geliştiği unutulmamalıdır. Fakat demokratik haklar uğrunda mücadeleyi işçi sınıfının sosyalizm mücadelesine bağlayabilmek için, burjuva demokrasisini savunma sorununa her türlü katı yaklaşımı bir yana bırakmak en başta gelen zorunluluktur.» (a.g.e. sf. 100 - 103)

Söylenenler hiçbiç izaha ihtiyaç bırakmayacak ölçüde açıktır. Dimitrov, demokratik haklar uğruna verilmesi gereken mücadelenin önemine dikkati çekerken, Lenin'in, burjuva demokratik mücadele için söylediği ünlü sözleri bir kez daha hatırlatmaktadır. Ve faşizmin saldırılarını yoğunlaştırdığı bir dönemde sosyalistlerin basma kalıp formüllerden kendilerini kurtarmaları gerektiğine işaret ederek, burjuva demokratik hak ve özgürlükleri savunup korumanın, sosyalist devrimden ve proletaryanın iktidarından önde geldiğine, o andaki seçişin **«proletarya diktatörlüğü ile burjuva demokrasisi arasında değil, burjuva demokrasisi ile faşizm arasında»** olduğu vurgulamasıyla parmak basmaktadır.

Yine Rapor'da **Birleşik Cephe Hükümeti**'yle ilgili bölümde, böylesi bir hükümetin nitelikleri açıklanırken aynı nokta bir kez daha işlenmiştir.

«Proleter devriminden sonra kurulabilecek bir hükümetten söz etmiyorum burda. Belli bir ülkede, burjuvazinin devrimle yıkılmasının hemen ardından, Komünist Partisinin devrime katılan belli bir parti ile (ya da onun sol kanadı ile) oluşturduğu bir hükümet bloku temeli üzerinde bir Sovyet hükümetinin kurulması elbette ki imkânsız değildir. Ekim Devriminden sonra muzaffer Rus Bolşevik Partisi, bildiğimiz gibi, Sol «EsEr»lerin, sol Sosyalist Devrimcilerin temsilcilerine Sovyet Hükümetinde yer vermişti. Bu, Ekim Devriminden sonra ilk Sovyet Hükümetinin özgül bir yanıydı.

Böyle bir durumdan söz etmiyorum; Sovyet devriminin arifesinde ve o devrimin zaferinden önce bir birleşik cephe hükümeti kurulmasından söz ediyorum.

Bu ne biçim bir hükümettir? Böyle bir hükümet hangi durumda söz konusu olabilir?

Böyle bir hükümet, her şeyden önce, **faşizm ve gericilikle mücadele hükümetidir.** Böyle bir hükümet, birleşik cephe hareketi sonucunda ortaya çıkan ve Komünist Partisinin faaliyetini ve işçi sınıfının kitle örgütlerini hiç bir şekilde kısıtlamayan, tersine, karşı-devrimci finans krallarına ve onların faşist ajanlarına karşı kesin tedbirler alan bir hükümet olmalıdır.

Uygun bir zamanda, ve gelişen birleşik cephe hareketine dayanarak, belli bir ülkenin Komünist Partisi, açık seçik bir anti-faşist platform temeli üzerinde böyle bir hükümetin kurulmasını önerecek ve savunacaktır.

... **bir birleşik cephe hükümeti,** proletaryanın devrimci öncüsünün tüm çalışan nüfusun çıkarına diğer anti-faşist partilerle işbirliğinin aracıdır, faşizme ve gericiliğe karşı bir mücadelede hükümetidir.» (a.g.e. sf. 63 - 66)

Komünistlerle sosyal demokratların faşizme karşı oluşturmaları öngörülen ve mücadelesi verilen **birleşik cephe,** şayet iktidara gelirse bu nasıl bir hükümet olacaktır? **Rapor**'un bu bölümünde bu mesele incelenmekte ve böylesi bir hükümetin ve bu hükümetle oluşacak iktidarın nitelikleri belirlenmektedir. Yukarıdaki alıntılarda, hem birleşik cephe hükümetinin nitelikleri belirlenmekte, hem de faşizme geçit verilmemesi mücadelesine uygun düşen bir hükümet biçiminin, proletaryanın iktidarından farkı açığa çıkartılarak, antifaşist mücadele ile devrim meselesi arasındaki ilişkiye ışık tutulmaktadır.

«SOL» GÖRÜŞLER MAHKUM EDİLMİŞTİR

Dimitrov bu konuyu açıklığa kavuştururken, «solcu» («ultra left») görüşleri de şu şekilde eleştirmektedir:

«... **Ultra-sollar** ise, sadece, burjuvazinin devrilmesinden sonra silahlı ayaklanma ile kurulan bir işçi hükümetini tanıyorlardı. Her iki görüş yanlıştı.»

«Bunun tam tersine, **ultra-sollar** tüm sosyal demokratları esasta karşı-devrimci sayarak «Karşı-devrimci sosyal demokrasi ile koalisyona hayır!» diye haykırıyorlardı.
Her ikisi yanlıştı.» (a.g.e. sf. 65 - 66)

Birinci eleştiri bugün ülkemizde «tek yol devrim» diyenler için aynen geçerlidir. Çünkü onlar için faşizme karşı mücadele bir devrim meselesidir. Oysa yukarıda söylenenler hiç de böyle olmadığını, işçi sınıfı partisinin devrimden önce bir koalisyon şeklinde hükümet kurabileceğini ve bu yoldan faşizme geçit verilmeyeceğini açıkça kanıtlamaktadır.

İkinci eleştiri ise, «tek yol devrim»ciler dahil tüm «sol» maceracılar için geçerlidir. Ülkemizde sosyal demokrasiyi diğer burjuva partileri ile aynı kaba koyarak bütünüyle karşılarına alan ve kendi dışlarında kalan herkese birden cihac açan «donkişot»lar, işçi sınıfının bilimini ağızlarına almadan önce, bilimin ne dediğine bir nebze göz atmayı bilmelidirler.

İKTİDAR MÜCADELESİ SAVSAKLANAMAZ

Faşizmin ve gericiliğin gemi azıya aldığı bir dönemde de olsa hiç bir neden işçi sınıfının iktidar için vermekte olduğu esas mücadelenin ertelenmesine cevaz vermez. İşçi sınıfı hiçbir zaman esas hedefi olan demokratik halk iktidarını gözden uzak tutmaz, buna her zaman hazırlıklı olur. Bağımlı ve geri kapitalist yapı günümüzde her an büyük bunalımlara gebedir. Bu bunalımlar da, devrimci durum şartlarının olgunlaşması için elverişli şartlar yaratırlar. Proletaryanın görevi, faşizmin alabildiğine saldırıyor olmasına bakmaksızın devrimci durum için hazırlıklı olmasını bilmektir.

Faşizme geçit verilmemesi uğruna yürütülen mücadele, sadece bu kapsamıyla sınırlandırılamaz. İşçi sınıfı iktidar için vermekte olduğu mücadeleye kesintisiz devam eder. Bu nedenle faşizme geçit vermeme mücadelesi sırasında ortaya çıkması muhtemel durumları son derece iyi değerlendirmekle yükümlüdür. Ve bu süreç boyunca da devrimci durumun şartları olgunlaşabilir. İşçi sınıfının, onun devrimci partisinin böyle bir durumda yapacağı şey, faşizme geçit vermeme mücadelesini, **faşizme son verme** mücadelesine çevirmek, yani tekelci burjuvazinin ve gerici müttefiklerinin egemenliğine son vererek demokratik halk iktidarını kurmayı becerebilmektir. İşçi sınıfı, faşizme geçit vermeme mücadelesinin hayati öneminin bilincindedir ve bu mücadelenin başarısı için olanca gücünü ve yaratıcılığını seferber eder. Çünkü bilir ki faşizmin iş başına gelmesi demek tüm ülke için büyük bir yıkım, toplumun yıllarca geriye götürülmesi, emekçi halkın örgütlü mücadelesinin tarumar edilmesi demektir. Bu nedenle sosyalistler antifaşist demokrasi cephesinin olanca genişliğiyle oluşturulmasını ve acil görev olarak gündemin ilk maddesine yerleştirirler. Ama böyle diye işçi sınıfı nihai kurtuluşunu hiçbir zaman gözden kaçırmaz ve bu hedefini kitlelerden saklamazlar. Bilirler ki, faşizme geçit vermeme mücadelesi burjuva demokratik sınırlar içindedir ve faşizm tehlikesini köklü bir şekilde ortadan kaldırmaz. Bu nedenle işçi sınıfı, müttefikleriyle birlikte kendi iktidarı için her zaman hazır olmak zorundadır. **Rapor**'da bu nokta şöyle ele alınmaktadır:

«Bunun içindir ki biz, bir siyasi kriz koşullarında anti-faşist bir birleşik cephe hükümeti kurulmasının mümkün olduğuna işaret ediyoruz. Böyle bir hükümet halkın düşmanlarına karşı mücadeleyi gerçekten sürdürdüğü ve işçi sınıfı ile Komünist Partisine serbestlik tanıdığı ölçüde biz Komünistler onu sonuna dek destekleriz ve devrimin neferleri olarak **ilk ateş hattında** yerimizi alırız. Ama kitlelere içtenlikle şunu söylüyoruz: bu hükümet **nihai kurtuluşu** sağlayamaz; sömürücülerin sınıf hakimiyetini yıkabilecek durumda değildir, ve bu nedenle, faşist karşı-devrim tehlikesini nihai olarak ortadan kaldıramaz. Dolayısıyla **sosyalist devrime hazırlanmak gerekir.»** (a.g.e. sf. 69)

Demokrasiye ve İşçi Haklarına Yeni Saldırılar Yönelirken

Demokrasi Güçlerine Düşen Görev

Yeter ki tüm emekçi sınıf güçlerimizi, demokrasiden yana olan tüm örgüt ve kurumları somut hedefler ve programlar etrafında bir araya getirip ortak mücadeleye sevketmeyi başarabilelim. O zaman CHP'nin ve onun ardındaki egemen güçlerin yeni Takrir-i Sükûn özlemleri kursaklarında kalacak ve faşist terör de yenilgiye uğratılacaktır.

Emekçi halk güçleri üzerindeki baskılar, onların demokratik hakları ve temel özgürlüklerine yönelik saldırılar günden güne artmaktadır.

Burjuvazi ve egemen gericilik, MC iktidarı aracılığıyla gerçekleştiremediği anti-demokratik uygulamaları ve yasaları sosyal demokrasi eliyle yürütmek planında hayli mesafe katetmiştir.

Sağ kanat liderlerin yönetimindeki sosyal demokrasi gericiliğe ve anti-demokratik emellere iyice teslim olmuş durumdadır.

Bu gerçeklik, gelişen olaylar içinde her geçen gün biraz daha kendisini göstermektedir.

● Sıkıyönetimin kapsamının ve alanının ilan edilmesi, ulusal demokratik haklar üzerindeki baskıların artırılması, Takrir-i Sükûn özlemleri yolunda adım atılması, bunun son kanıtlarından biridir.

● 1 Mayıs 1979'un olayları, sosyal demokrasinin içyüzünü daha geniş emekçi kitlelerinin gözünde sergilemiştir.

1 MAYIS TUTUKLULARINA ÖZGÜRLÜK KAMPANYASI

Bugün DİSK liderleri, TİP Genel Başkanı ve bini aşkın kişi, 1 Mayıs'ın siyasi tutukluları olarak cezaevindedir.

Ve 1 Mayıs tutukluları ile dayanışma içinde olmak, tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması için mücadele etmek güncel olarak en âcil demokratik görevdir.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın toplumsal mücadelesindeki çok yönlü görevler arasında, bugün 1 Mayıs 1979 ekseni etrafında somutlaşan ve halen de sürmekte olan demokratik mücadele, sınıf mücadelesinin şu anda aldığı biçimlerden ve dayattığı ödevlerden birisi olarak önümüzde durmaktadır.

Çünkü 1 Mayıs'da somutlanan baskılar ve tutukluların şahsında gerçekleştirilen uygulamalar, gerçekte işçi sınıfımıza ve tüm ilerici güçlere yönelmiştir, onları hedef almıştır.

Demokratik hak ve özgürlükleri koruma ödevi, bu nedenle, bugün «1 Mayıs Tutuklularına Özgürlük» istemini öne çıkarmayı önemle içermektedir.

Ve bu talep doğrultusunda tüm ilerici güçlerin, demokratik kamuoyunun harekete geçirilmesi gerekmektedir. Gene aynı görevin başarılması doğrultusunda dünya ilerici kamuoyunun, Türkiye ilerici güçleriyle dayanışması sağlanmalıdır.

Sosyal demokrat liderlerin, olumsuz tutumları ve anti-demokratizm yolundaki tavırları artarak sürmektedir. CHP yöneticileri, sıkıyönetim ileride kaldırıldıktan sonra onun yerini alacak «yasal önlemlerin» hazırlıkları içindedirler. Bunun da adı, sosyal demokrasinin dilinde «Olağanüstü Durum Yasası» adını almıştır.

İNSAN HAKLARINA VE İŞÇİ SINIFINA YENİ SALDIRI: OLAĞANÜSTÜ DURUM YASASI

Hazırlanmış olan yasa tasarısı tam anlamıyla **vahimdir.** CHP'nin işlemeye heveslendiği bir **demokrasi suçudur.**

Bu tasarı hakkında özellikle iki noktayı vurgulamak gerekir:

— Tasarı, sıkıyönetimsiz sıkıyönetim uygulamasını, üstelik de sert koşullarla birlikte getirecek ve mahalli mülki âmirlikleri olağanüstü yetkilerle donatacak, böylelikle siyasal iktidarda bulunan partinin ya da partilerin emrinde baskı aygıtını şiddetlendirecektir.

— Tasarı, genel demokratik özgürlüklere bir saldırı mahiyetinde olduğu gibi «derin ekonomik bunalım, yaygın grev ve lokavt» hallerini de «olağanüstü durum» kapsamına almakta ve dolayısıyle işçi haklarına karşı şiddetli bir baskıyı planlamaktadır.

Hükümet ve dolayısıyle parlamento çoğunluğu sayesinde gerek ülkedeki siyasal olayları, gerekse burjuvazinin «ekonomik bunalımını», ya da **işçilerin grevlerini** bahane ederek istediği illerde, ya da tüm ülkede «olağanüstü durum» ilan edebilecektir.

Tasarı, böylelikle siyasal merkezi otoriteyi ve ona bağlı tüm kurumları olağanüstü yetkilerle ve baskı olanaklarıyla donatmaktadır.

Hazırlanan tasarı, ülkemizde temel insan haklarına ve işçi haklarına yeni ve ağır bir saldırıdır.

Bütün ilerici güçler, demokrasiden ve insan haklarından yana olan tüm örgüt ve kişiler, gerek 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması için ortak bir mücadeleyi etkince gerçekleştirmek görevinin yanısıra, işçi sınıfımızın ve tüm ilerici güçlerinin karşısına konulacak olan «Olağanüstü Durum Yasası»nın engellenmesi, egemen güçlerin ve sosyal demokrasinin bu yeni planının boşa çıkartılması için elbirliği yapmalıdırlar.

SOSYAL DEMOKRAT DEMAGOJİLERE KARŞI MÜCADELE

Kimi ilerici ve demokrat çevrelerde CHP kuyrukçuluğunun sürmesi nedeniyle, sosyal demokrat liderler, bu yasa tasarısını parlamentodan geçirtmek için bu saflarda kendilerine destek arayacaklardır.

Esasen, tekelci sermaye sosyal demokrasiyi iktidara getirirken, ondan beklediği misyonlardan birisi de demokrasi güçlerinin tutarsız ve mütereddit kesimlerini CHP eliyle nötralize etmek olacaktır.

CHP liderleri «Olağanüstü Durum Yasası»nı piyasaya sürerlerken, sureti haktan gözükmeye çalışacaklar ve binbir demagoji ile, bu yasanın ülkede sıkıyönetime gerek bırakmayacağını, bu yasanın çıkmasıyla birlikte sıkıyönetimin kaldırılacağını öne sürerek, sözde demokratik bir maske takınacaklardır.

Zaten bu yoldaki aldatıcı ve samimiyetsiz sosyal demokrat propagandalara daha şimdiden başlanmıştır. Kimi ilerici ve demokrat geçinen aydınların, yazarların, bugüne değin bir çok konuda olduğu gibi, sosyal demokrasinin bu demagojilerine de yardımcı olacaklarını, binbir dereden su getirerek sosyal demokrasi eliyle tırmandırılan anti-demokratizme kılıf geçirmeye çalışacaklarını tahmin etmek kehanet değildir.

CHP'NİN YENİ TAKRİR-İ SÜKUN GİRİŞİMİNİN ENGELLENMESİ İÇİN:

Halkımız bir yandan emperyalizmin baskıları ve yeni planları öte yandan faşist terör ve tehdit karşısındayken, sosyal demokrasinin de tekelci burjuva çıkarları lehine yeni yeni baskı tasarılarına hazırlanması, zaten çiğnenmekte olan insan haklarını büsbütün ayaklar altına alacak, işçilerin grev, boykot, direniş haklarını büsbütün rafa kaldıracak planların sahneye konulma girişimleri, sosyalist ve tüm ilerici güçlerin demokratik görevlerini eskisinden daha da çok önemli kılmaktadır.

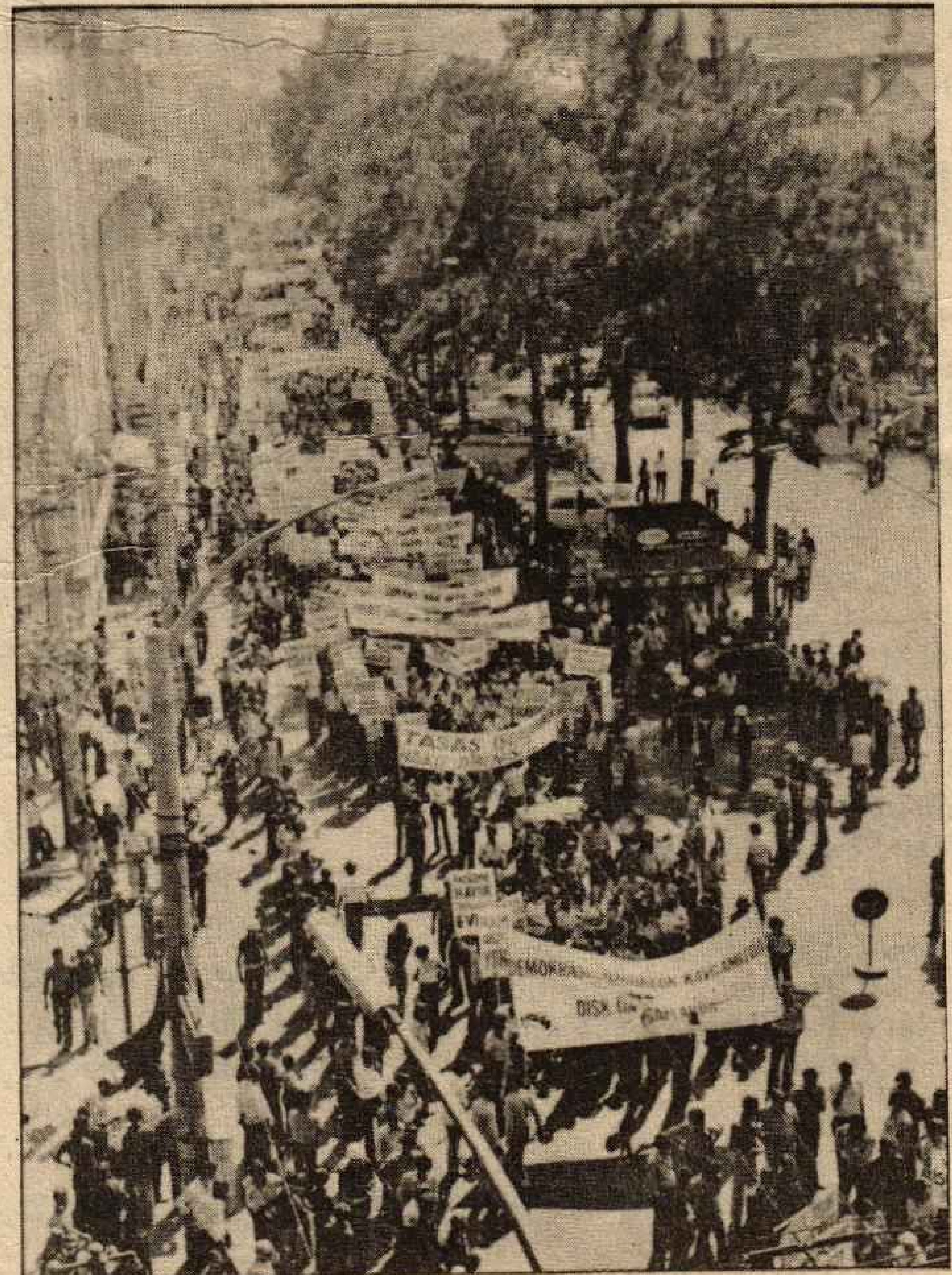
Bütün bu saldırılara ve gerici emellere karşı, sahip olduğumuz demokratik mevzileri korumak, onlardan geri çekilmemek, ekonomik-demokratik haklar konusundaki mücadeleyi geliştirip güçlendirmek için, sosyalist siyasal güçler ve demokrasiden yana olan işçi örgütleri başta olmak üzere, tüm ilerici güçler, bütün demokratik kitle örgütleri, vakit geçirmeksizin en etkin bir güçbirliğini, sözde ve bildirilerde değil, EYLEMDE gerçekleştirmek göreviyle karşı karşıyadırlar.

1 Mayıs Tutuklularına Özgürlük için başlatılmış olan mücadele, burjuvazinin işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza yönelik topyekûn saldırısını geri püskürtmek yolunda önemli bir adım olduğu gibi, bundan sonra bizi bekleyen daha çetin demokratik görevlerin ortaklaşa ve koordinasyonlu olarak yerine getirilmesi yolunda da önemli bir sınav olacaktır. Bu sınavın devrimci-ilerici güçler tarafından başarıyla aşılması ve sınıfımıza, tüm emekçi halkımıza yönelik topyekûn saldırıya karşı daha etkince direnilmesi için, bütün ilerici güçler bugünden tezi yok seferber olmak ve güçlerini birleştirmek zorundadırlar.

Getirilmek istenen «Olağanüstü Durum Yasası», CHP'nin bir zamanlar burjuva gericiliği adına öncülüğünü yaptığı 1925 Takrir-i Sükûn Kanununun, 1979'daki koşullara uyarlanmış halidir.

Ama Türkiye aynı Türkiye değildir, aradan geçen 54 yıl içinde köprülerin altından çok sular akmış ve gerek işçi sınıfımız, gerekse tüm ileri halk güçlerimiz eskisiyle kıyaslanmayacak bilinçlilik ve örgütlenme düzeyine ulaşmıştır.

Yeter ki, tüm emekçi sınıf güçlerimizi, demokrasiden yana olan tüm örgüt ve kurumları somut hedefler ve programlar etrafında biraraya getirip ortak mücadeleye sevketmeyi başarabilelim. İşte o zaman, CHP'nin ve onun ardındaki egemen güçlerin yeni Takrir-i Sükûn özlemleri kursaklarına kalacağı gibi, faşist terör de yenilgiye uğratılmış olacaktır.

Devlet Yönetme Sanatı Üzerine Şecaat Arzı

Demokrasiye İnançsızlığa Geçirilen Kılıflar

«Cumhuriyet tarihi boyunca Silahlı Kuvvetlerin oynadıkları rolün önemini görmezlikten gelmenin imkânı mı var? Ülkedeki şartlar ne kadar değişirse değişsin, **demokrasi ne kadar yerleşirse yerleşsin,** Türk toplumu üzerinde daima ağırlıklarını hissettiren kuruluşların varlıklarını dikkate almadan ülkeyi yönetmenin mümkün olamayacağını kabul etmek gerekir.»

Orduya «yakınlığı» ile tanınan Yankı dergisinin «Devlet Yönetmek Sanatı» başlıklı bir yazısının bir yerinde böyle deniyor. Bir gerçeğin böylesine içtenlikle, dobra dobra ve tam bir şark sinikliği ile dile getirilmesine herhalde şimdiye kadar çok az rastlanmıştır. «Demokrasi ne kadar yerleşirse yerleşsin...»

Demokrasiyi **yerleştirmeme** kararlılığının açık ifadesi ve itirafı bu. Ya da «Biz bize benzeriz» demenin bir başka biçimi!

İşin ilginç yanı, «Devlet yönetme sanatı»nın böylesine kavranılışı ve sanki bir «erdem»mişcesine dobra dobra sunuluşu, 12 Mart günlerinden beri demokrasi konusunda mangalda kül bırakmayan, bir zamanlar, hatta, demokrasi ve özgürlük adına, Cumhuriyetin ilk yıllarının mirasını dahi reddetmeyi göze alan Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında oluyor ve o iktidar için «olumlu» bir not olarak anılıyor!

Ecevit iktidarının «ihtiyatlı» ama mustakar destekçisi Yankı dergisinden alıntılara devam edelim. «Genel seçimlerde milletten oyların çoğunluğunu alıp Millet Meclisinde 226 milletvekiline sahip oldunuz diye Türkiye'yi istediğiniz gibi yönetemeyeceğinizi bilmeniz gerekir. Bunu bilmediniz de yanılgıya düştünüz mü, sonradan çıkmaza giren işleriniz için 'Bu Anayasa ile bu ülke idare edilemiyor' demek zorunda kalırsınız ve bu sözlerinizle herkesi güldürürsünüz.»

Kimilerinin kafasında —Yankı' nın tercüman olduğu kadarıyla— demokrasinin ne kadar yerleşmiş olduğu bu sözlerden de belli olmuyor mu? Güvenoyu müessesesinin, parlamentonun, giderek seçimlerin hep bir **oyun olduğu** söyleniyor bu sözlerle. Üstelik de ,tam şarkkârî bir pişkinlikle, böyle bir itiraftan böylesi bir anlayışın ve uygulamanın sahiplerine paye çıkarırcasına!

Ne var ki silahlı kuvvetlerin, daha önce de 226 milletvekilinin iradesine meydan okumuş bir mensubu, şimdi CHP Senatörü Muhsin Batur, geçen hafta «Bu Anayasa ile bu ülke idare edilemiyor» diyerek, devleti ve icra organını, dilediği gibi işçi ücretlerini dondurma, taban fiyatlarını düşük tutma, kişi hak ve özgürlüklerini kısıtlama yetkileriyle donatacak, kısacası «ütopik özgürlükçülüğe» boş verecek yeni bir Anayasa yapılmasını önerdi. Bunu önerirken de, aslında tekelci parababalarının «dert»lerinden kaynaklanan ve «Bu ülke sıkıyönetimsiz idare edilemez» demekten başka bir anlama gelmeyen bu görüşün, Partisinin değil, kendi **«kişisel»** görüşü olduğunu bir iyice vurguladı. Yani belli çevrelerin görüşlerine tercüman olduğunu lisanı münasiple ihsas eyledi. Demek ki Yankı'nın «Anayasal Kurumlar» dediği bu çevrelerle salt uyum sağlamak da yetmiyor, ülkeyi belli koşullarda (yükselen halk muhalefetine rağmen) IMF'nin ve tekelcilerin buyrukları doğrultusunda yönetmeye! Anayasayı da o «Anayasal Kurumlar»la uyum haline getirmek gerekiyor!

Yankı dergisi, «Ecevit'in... başarılı olduğu konuların önünde bu uyumu sağlamak gelmiştir. Olayların akışı, günün şartları içinde daha önce kendisini iktidara getirmeye yardımcı olan baskı grupları bir kısmından uzaklaşırken, Anayasal Kurumlarla uyumu muhafaza etmesi Ecevit için de, ülke için de son derece olumlu ve önemli bir şeydir» demekle de Ecevit'i ne denli ele verdiğinin farkında değil görünüyor.

Bir kere, Ecevit'i iktidara getiren bir kısım «baskı grupları» değil, halktan ve özellikle işçi sınıfından aldığı milyonlarca oy ve moral destekti. Şimdi Ecevit kendisine bu desteği sağlayanlardan uzaklaşırken «Anayasal Kurumlarla uyumunu muhafaza ediyor» demek ve bunu bir marifet gibi sunmak, Anayasayı sözkonusu «Anayasal Kurumlar»la özdeşleştirmektir, yani «ütopik özgürlükçü» içeriği kimilerine düpedüz tehlikeli («aşırı», «bölücü», «kökü dışarda») görünen Anayasanın yerine ata yadigârı «babayasayı» ikame etmektir! Ecevit ve partisi açısından da, ya sosyal demokrasinin halka ihanetini «devlet yönetme sanatı» adıyla tescil etmektir ,ya da Ecevit'in ve partisinin «babayasal kurumlar»ca teslim alınmış olduğunu açığa vurmaktır. Artık hangisi ise...

İkincisi, Ecevit'in «Anayasal Kurumlarla uyumunu muhafaza etmesi» nin ülke için ne derece olumlu (!) sonuçlar verdiği ortadadır. Öylesine ortada ki, Karaoğlan'dan ağzı yanan seçmenler, nerdeyse ilk fırsatta Süleyman Demirel'i peşine 226 milletvekilini takıp Çankaya yoluna salacaklar. Ve böylece «Bu Anayasa ile ülke idare edilir mi edilmez mi» derken, «Demokrasi ne kadar yerleşirse yerleşsin» millete, Ecevit'in «umut»u ile Demirel'in «hür demokratik parlamenter rejim»inden başka bir seçenek kalmayacak.

Kırk katır mı, kırk satır mı?

Babayasal kurumlar hangisini münasip görürlerse!

19 MAYIS ÇARPITMASI

EMEKÇİLER, 19 MAYIS'IN ULUSAL KURTULUŞ TEMELİNİ YOZLAŞTIRAN MİLLİYETÇİLİK MİRASINI BURJUVAZİYE VE KÜÇÜK BURJUVAZİYE TERKETMELİ, ONUN ESASINI OLUŞTURAN BAĞIMSIZLIK MİRASINI GÜNÜMÜZÜN GÖREVLERİYLE BİRLEŞTİRMELİDİRLER

19 Mayıs 1979'a emekçiler, emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesinin 60 yıllık bir geleneğini sembolleştirdiği için sahip çıkıyorlar. Aynı şeyi, bu 60 yılı, emperyalist sistemle bütünleşmek açısından oldukça iyi değerlendirmiş olan burjuvazi de yapıyor. O, bağımsızlık mücadelesinin emekçi sınıflar açısından taşıdığı anlamın kendi sınıfı için büyük kayıp olacağını bildiği için, kendi sınıfı açısından «bağımsızlığın» anlamını yaygınlaştırıp egemen kılmak yönünde 19 Mayıs'ı gerçek içeriğinden boşaltıp «bayram» haline dönüştürmek çabasındadır. Hatta bunu o denli bir çarpıtmaya uğratmıştır ki, «gençlik ve spor» kavramlarıyla bambaşka bir alana aktarmış ve bağımsızlık geleneğini âdeta alaya almaktan kaçınmamıştır.

19 Mayıs'ı, yani Türkiye'nin emperyalizmden bağımsızlığını «Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basması» ile başlatan burjuvazi böyle yapmakla özel olarak emekçi sınıfların bağımsızlıkçı taleplerini ve mücadelesini gözden uzak tutmaya çalışmaktadır. Mustafa Kemal'in Samsun'a varmasıyla «başlamış» olan, olsa olsa, emperyalizme karşı halkın başlattığı direniş hareketi üzerinde burjuvazinin kurduğu etkinlik olabilir. Çünkü, bağımsızlık hareketi 19 Mayıs 1919'dan çok önce, işgalcilere karşı ve **«halk muhtevalı»** olarak Ege'de, yurtsever gruplar tarafından başlatılmış bulunuyordu.

Osmanlı mirasının kendine özgü burjuva demokratik aşamasına bağımsızlık savaşının onurunu yüklemeye, böylece, emekçilerin bağımsızlık savaşındaki rollerini gizlemeye özenen çabalar hiç de anlamsız ve sebepsiz değildir.

O günlerin burjuva kültürüne bakıldığında, bağımsızlık öğesinin bizzat burjuvazi eliyle üretildiği görülür. Emperyalizmden bağımsızlık o günün burjuva sınıf çıkarlarına uygun düşmektedir. Ne ki, bir tarihi durumda geçerli olan, bütün tarihi dönemler için geçerli değildir. 60 yıl öncesinin «bağımsız» burjuvazisi bugün, bağımsızlığın en değerli sembollerini bile döviz pazarlığı için emperyalizmin masasına sunacak kadar bağımlıdır. 60 yıl önce burjuvazi için, gelişmenin çıkış noktası olabilecek emperyalizmden bağımsızlık, bugün onun için ölüm demektir ve sınıf hegemonyasını ancak emperyalizmle işbirliği yaparak sürdürebilmektedir. Bugün emperyalizmden bağımsızlık demek, bağımlı burjuvazinin ayaklarının yerden kesilmesi ve emekçi halk güçleri açısından kurtuluş şartlarının biraz daha olgunlaşması demektir. Bunun için burjuvazi, içinde yer aldığı bir geçmişi miras olarak benimsemekten korkmaktadır ve özünü boşaltarak 19 Mayıs geleneğini kendisi hesabına yeniden şekillendirmeyi ummaktadır.

Bir tarihi durumda burjuvazinin işine gelen bağımsızlık, bugün bir cellat ilmiği olarak onun boynuna uzanmıyor mu. İşte bunun için o, kendi geçmişinin bugüne korku taşıyan kalıntılarından kurtulmak zorundadır. 19 Mayıs'ı «don ve atlet» bayramına çevirmesinin temelindeki yatan da bu korkudur.

Kaldı ki, emperyalizmden bağımsızlığın gerçekleşmesi süreci olan ulusal kurtuluş savaşları bugün, topyekûn emperyalist dünya sisteminin korkusu haline gelmiştir. Şu ya da bu nedenle bu korkuyu depreştiren veya bu yöndeki eğilimleri güçlendiren her şeyin burjuvazinin hışmını çekmesi doğaldır. Bugün artık bağımsızlık silahı, yer yer burjuvazinin eline geçse ve körelse bile, büyük çoğunluğuyla emekçi sınıfların elinde sosyalizme açılan bir yoldur.

Öyleyse, Türkiye'nin bağımsızlık geleneğini bugün ancak emekçi sınıflar üstlenebilirler ve 19 Mayıs ruhunun da biricik mirasçısı onlardır. Bu bakımdan 60 yıl sonra bir kere daha dönülüp bakıldığında, böylesi bir mirası uzun süre burjuvazinin çarpıtmalarından koruyamayan emekçi sınıflar için 19 Mayıs geleneğine gerçek içeriğiyle sahip çıkmak, gecikmiş bir görevin yerine getirilmesidir. Aynı şeyi, işçi hareketinin «geçmişi» burjuva türbünlerinden seyrederek denediği için başarısız kalmışsa, bugün, sosyalizmin bağımsız tutumunu kanıtlamak bakımından bu görev daha bir ivedilik kazanır.

Emekçiler, 19 Mayıs'ın ulusal kurtuluş temelini yozlaştıran milliyetçilik mirasını burjuvaziye ve küçük burjuvaziye terketmeli, onun esasını oluşturan bağımsızlık mirasını, günümüzün görevleriyle birleştirmelidirler. 19 Mayıslar burjuvazi için milliyetçilik bayramı olabilir ama, emekçiler için yurtseverliğin sembollerinden biridir.

Bağımsızlık mücadelesi günümüzde emekçi sınıflar eliyle yürümektedir. Bu nedenledir ki, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler, toplumların tarihinde ne kadar bağımsızlıkçı gelenek varsa hepsine sahip çıkıyorlar.

19 Mayıs'ı 60. yılında da bu niteliğiyle değerlendirmek ve özünü çarpıtmalardan korumak gerekir.

FISE G.Sekreteri TAGTMEYER:

«Bilim ve kültür ancak barış ortamında gelişebilir»

FISE Sekreteri Rudolf Tagtmeyer 31 Mart günü ülkemize gelmişti. Gazetemiz Birlik, FISE Sekreteri ile bir ropörtaj yapmayı arzulamış ve kendisiyle görüşmüştü. Ancak Rudolf Tagtmeyer ülkemizde çok kısa kaldığı için sorularımıza hemen cevap verememiş, kısa zamanda yazılı cevaplarını ileteceğini bildirmişti. FISE Sekreteri Rudolf Tagtmeyer'in sorularımıza verdiği yazılı cevapların çevirisini okuyucularımıza sunuyoruz.

Tagtmeyer G.Gazioğlu ile

BİRLİK: Bize FİSE'yi ve amaçlarını tanıtır mısınız?

DÜNYA ÖĞRETMEN BİRLİKLERİ FEDERASYONU (FİSE), eğitim ve bilim işçilerinin, ulusal, ırksal, siyasal, felsefik ve dini ayrılıkları gözetmeyen mesleki örgütüdür. FİSE öğretmenlerin sınıfsal tabana dayalı, uluslararası merkezi demokratik kitle örgütüdür. Dünya Sendikalar Federasyonuna (DSF) bağlı, uluslararası düzeyde faaliyet gösteren ve bir mesleki örgüt olarak kendi örgütsel bağımsızlığına sahip olan FİSE, bağlı sendikaların ve eğitim, kültür, bilim işçilerinin çıkarlarını savunmaktadır.

FİSE kendi faaliyet alanında, tüm siyasi partilerden ve hükümetlerden bağımsız olarak çalışmalarını sürdürür. FİSE aynı amaçları taşıyan tüm örgütlerle işbirliği yapar ve tüm dünyanın öğretmenlerinin ortak çıkarları için çalışır.

FİSE 1946 yılında, Uluslararası Eğitim Emekçileri Örgütü, Uluslararası Hür Öğretmen Birlikleri Federasyonu ile Lâtin Amerika Öğretmenler Konfederasyonunun biraraya gelmesiyle ve muhtelif ulusal öğretmen örgütlerinin katılmasıyla kuruldu.

FİSE kurucuları, esas amacı eğitim-bilim emekçilerinin hayati çıkarlarını korumak, onların yaşama ve çalışma koşullarını iyileştirmek, demokratik ve sendikal haklarını geliştirme, eğitimin demokratikleştirilmesini sağlamak, sömürgeciliğe karşı mücadele ile barış mücadelesi alanlarında uluslararası dayanışmayı geliştirmek olan bir örgüt yaratmayı hedefliyorlardı.

Ünlü Fransız psikologu ve eğitimcisi Henri Wallon Federasyonun ilk başkanı idi. Örgütün ilk sekreterleri ise Marie Louise Cavalier ile Paul Delanoue idiler. Paul Delanoue'nin halen fahri başkanı bulunduğu FISE başkanlığını Sri Lanka'dan L. Ariyawansa deruhte etmektedir.

Şu anda FİSE'nin Asya, Avrupa, Afrika ve Lâtin Amerika'nın 52 ülkesinden 16 milyon öğretmeni temsil eden 75 bağlı örgütü bulunmaktadır.

FİSE'nin amaçları şunlardır:

— Bütün ülkelerin öğretmen örgütleri arasında mesleki, ekonomik, sosyal isteklerin savunulması için eylem birliğini sağlamak ve öğretmen örgütlerinin diğer işçi sendikalarıyla birleşik eylemlerini geliştirmek.

— Aşağıdaki hedeflere ulaşılması için mücadele etmek;

a) Sınıfsal, cinsi, ırksal ve ulusal ayrımlardan arınmış lâik, mecburi ve parasız eğitim,

b) Ulusal bir muhtevası olan demokratik ve bilimsel bir eğitim,

c) İşçilerin sürekli eğitim ve yetişkinlerin okur - yazar eğitimi,

— Sendikacılığın hâlâ zayıf olduğu öğretmen örgütlerinin geliştirilip güçlendirilmesini sağlamak.

— İLO (Uluslararası Çalışma Örgütü), UNESCO vb. gibi öğretmenlerin eğitsel, mesleki ve sosyal durumlarıyla ilgilenen uluslararası, bölgesel, resmi, gayri-resmi kuruluşlarda öğretmenlerin çıkarlarını temsil etmek,

— Demokratik hakların ve özgürlüklerin geliştirilmesi için gericiliğe, faşizme, ırkçılığa ve ırk ayrımına karşı mücadele eden eğitim emekçileri sendikalarına maddi ve moral destek ve uluslararası dayanışma sağlamak,

— Sömürgecilik kalıntılarına karşı devletlerin bağımsız sosyal ve ekonomik gelişmeleri için ve yeni bir uluslararası ekonomik ve sosyal düzenin kurulması için mücadele etmek,

— Barış ve yumuşama için, savaşa ve sonuçlarına karşı silahlanma yarışına karşı mücadele etmek, savunma bütçelerinin azaltılarak kaynakların eğitim, bilim ve kültürün geliştirilmesine yöneltilmesini sağlamak.

BİRLİK: FİSE bu amaçlar doğrultusunda hangi alanlarda eylemini yürütmektedir?

FİSE'nin işleyiş biçimi sendikal demokrasi temeline dayanır. Seçimle işbaşına gelen organlar Federasyonun eylemleriyle ilgili sorunları çözmeye çalışır. Örgütün yönetimi ve eylem programı, tüm bağlı örgütleri biraraya getiren kongre tarafından belirlenir. FİSE, ulusal, bölgesel ve uluslararası örgütlerle ilişkilerini karşılıklı saygı, hak eşitliği ve içişlerine karışmama ilkeleri temelinde sürdürür.

FİSE eylemlerini şu alanlarda sürdürür :

1) Bağlı veya bağımsız öğretmen örgütleriyle bilgi ve deney alışverişi sağlamak amacıyla sürekli ilişki kurar.

2) Kendi branşında çalışanların maddi ve moral çıkarlarını savunmak için, eğitim ve bilim alanlarında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşların çalışmalarına aktif bir biçimde katılır.

3) Eğitim personelinin sendikal ve mesleki faaliyetleri ve eğitsel sorunlarıyla ilgili araştırmalar yapar, konuyla ilgili belgeleri değerlendirir.

4) Toplantılar, seminerler düzenleyerek mesleki sorunların incelenmesini çeşitli ülkelerin öğretmen örgütleri arasındaki ilişkilerin ve işbirliklerinin gelişmesini ve geniş bir birlik platformunun oluşturulmasını sağlamaya çalışır.

5) Emperyalist saldırganlığın, faşizmin, baskının, ırkçılığın ve ırk ayrımcılığının kurbanı olan öğretmenlerin ve insanların mücadelesini desteklemek için uluslararası dayanışma kampanyaları düzenler.

6) Başta «Dünya Öğretmenleri» olmak üzere kendi yayın organlarını, haber bültenini ve broşürlerini çıkarır.

BİRLİK: Bizi FİSE'nin barış, eğitim, sendikaların işbirliği ve anti - emperyalist dayanışmada gelişim sağlamaya yönelik mücadelesi konusunda aydınlatır mısınız ?

Mesleki işbirliğini ve tüm dünyadaki öğretmen örgütleri arasındaki eylem birliğini geliştirmeye yönelik ısrarlı politikasıyla FİSE 1970 yılında Uluslararası Öğretmen Sendikaları İşbirliği Komitesinin oluşturulmasına (ITTCC) önayak olmuştur. Komitenin amacı farklı yönelimleri ve bağlı örgütleri bulunan öğretmen örgütleri arasındaki işbirliğini, uluslararası konferanslar yoluyla geliştirmektir.

Son yıllarda FİSE çeşitli uluslararası girişimlere öncülük etmiştir. Bunlardan en önemlileri Mayıs 1975'te Warşova'da yapılan Dünya Öğretmenler Konferansı ve Haziran 1977 de Moskova'da gerçekleştirilen 11. Kongre olmuştur.

11. Moskova Kongresi, öğretmenlerin tüm dünyadaki işbirliği ve birlik özlemleri doğrultusunda ve onların maddi ve moral çıkarlarını hayata geçirmeyi amaçlayan ve uluslararası öğretmen hareketinde önemli bir yeri olan bir olaydı.

Bir işbirliği, diyalog ve karşılıklı anlayış konferansı olarak Moskova Kongresi gelişme için yeni ufuklar açmış ve gelecekte eylem birliğinin güçlenmesine hizmet etmiştir.

Yeni sloganımız «İşbirliği, Dayanışma ve Birlik» olmuştur. 115 delegenin katıldığı Kongrede:

— 50'si FİSE'ye, 48'i diğer uluslararası kuruluşlara bağlı veya bağımsız örgütler olmak üzere 74 ülkeden 98 örgüt,

— AATO, WCOTP, FAT, FIAI ve FIPESO gibi 15 Uluslararası örgüt,

— Ve Birleşmiş Milletler'den UNESCO ve ILO örgütleri temsil edilmişlerdir.

Bu örgütlerin 205 temsilcisi Kongre faaliyetlerini büyük bir ilgiyle takip etmişler ve toplam olarak 73 önerge ile çalışmalara katılmışlardır.

FİSE, gerici güçlerin, faşizmin, emperyalist saldırganlığın, ırkçılığın ve ırk ayrımcılığın kurbanları olan Şili, Uruguay, Filistin, Güney Afrika ülkeleri ve diğer ülkelerin işçileri ve halklarıyla uluslararası dayanışmayı geliştirmek için, öğretmenler adına yoğun bir çaba harcamaktadır.

FİSE savaşa ve sonuçlarına karşı mücadeleyi temel amaçlarından biri olarak kabul etmekte ve tüm insanlık için ciddi bir tehlike yaratan silâhlanma yarışına ısrarla karşı çıkmaktadır.

FİSE tüm öğretmen örgütlerini güçlerini birleştirmeye ve bu hedeflere varılması için ortak eylemleri geliştirmeye, BM Silâhsızlanma Özel Oturumunun ve Dünya Silâhsızlanma Konferansının kabul ettiği kararların hayata geçirilmesi yolunda mücadeleye çağırmaktadır.

BİRLİK: Ülkemiz öğretmenlerinin mesleki - demokratik kitle örgütü TÖB - DER, FİSE'nin üyesi bulunuyor. TÖB - DER'in çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İşçi sınıfının liderliği altında emperyalizme, faşizme ve kapitalist tekellerin egemenliğine karşı verilen mücadelede özel bir yeri olan TÖB DER'i desteklemekteyiz.

FİSE, öğretmenlerin kapitalist sistemin krizlerinin eğitim alanında, ve öğretmenlerin durumlarında ortaya çıkardığı olumsuzluklara karşı, mesleki taleplerin karşılanması için, sendikal ve siyasal hak ve özgürlüklerin gerçekleştirilmesi için, tüm ülkelerde eğitimin, bilim ve kültürün ve bağımsız ulusal gelişimin ilerlemesi için verdikleri mücadeleyi desteklemektedir.

TÖB - DER'in öğretmen hareketinin ulusal ve uluslararası düzeyde birliğinin sağlanması için harcadığı çabalar özel bir övgüyü haketmektedir.

BİRLİK: FİSE, Sosyalist Vietnam'a yönelen Pekin saldırganlığını nasıl değerlendiriyor?

FİSE her zaman halkların bağımsızlık hakkını, özgürlük ve barış içinde gelişme hakkını, farklı sosyal düzene sahip devletlerin barış içinde birarada yaşama ilkesini ısrarla savunagelmiştir. FİSE, barış ve silâhsızlanma adına uluslararası hukuku ve halkların bağımsızlığı ilkesini çiğneyerek, sivil halk üzerine zulüm uygulanması eşliğinde gelişen Çin saldırganlığını büyük infialle karşılamaktadır. Bu saldırganlığın önceden kestirilemiyecek bir tırmanm tehlikesi taşıdığını tesbit etmektedir.

FİSE Başkanlık Bürosu oybirliğiyle Çin istilâsını lânetlemekte ve Çin istilâ birliklerinin derhal ve koşula bağlı olmaksızın Vietnam topraklarından çekilmesini talep etmekte, Vietnam'a karşı uygulanan tüm düşmanca davranışlara son verilmesini istemektedir.

FİSE Başkanlık Bürosu, bağlı örgütleri, kardeş örgütleri, tüm öğretmen örgütlerini, tüm eğitim ve kültür kuruluşlarını, gurupları dünyanın eğitim ve kültür alanında görev yapan tüm kişileri her ülkede eyleme geçerek ve Vietnam halkına yardım konusunda herkesin katkısını gerçekleştirmesini sağlamak üzere.

«VİETNAM'DA TAHRİP EDİLEN BİR OKULUN YENİDEN İNŞASI İÇİN»

Görev başına çağırır. Böylece Vietnam'ın yeniden inşasına, eğiti-

min geliştirilmesine katkıda bulunabilinir. Bilim ve kültür yalnızca barış, dostluk ve halklar arasında işbirliği ortamında yeşerebilir. Bu, içinde bulunduğumuz Uluslararası Çocuk Yılına da önemli bir katkı olacaktır.

BİRLİK: Uluslararası çocuk yılını, Çocuk eğitiminde önemli bir konuma sahip öğretmenlerin örgütü olarak değerlendirir misiniz?

Bu yıl vesilesiyle dünyanın tüm ülkelerinde çocukların durumlarının ve haklarının geliştirilmesi için çeşitli seviyelerde eylemler uygulanmalıdır.

Bu ruhla FİSE dünyanın her yanındaki eylemlere katılmaktadır. FİSE bu yıl Eylül ayında SSCB'nin Başkenti Moskova'da Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla toplanacak olan konferansa büyük önem vermektedir.

FİSE Birleşmiş Milletlerin Çocuk Hakları konusunda bir uluslararası konferans düzenlemesini ve mevcut deklarasyonun gözden geçirilerek çocuk haklarının uygulanmasına uluslararası müeyyideler getirecek hükümler konmasını tavsiye etmektedir.

FİSE, öğretmenleri ve örgütlerini Uluslararası Çocuk Yılının başarıyla gelişmesini temin için, kendi hükümetlerini ve parlamentolarını çocuk haklarının tanınması ve uygulanması yolunda etkilemeleri ve Çocuk Hakları konusunda bir Uluslararası Konferansın toplanması için tüm çabalarını sarfetmeye çağırır.

BİRLİK: FİSE'nin uluslararası nitelikteki kuruluşlarla ilişkileri nelerdir?

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile aktif bir işbirliği içinde bulunan FİSE, bu örgütün öğretmenleri ve sendikalarını ilgilendiren konferans ve komisyonlarına özellikle katılmaktadır. Bunun yanısıra FİSE 1972 yılında UNESCO'ya «A» statüsünde danışman statüsüyle kabul edilmiştir. FİSE, aynı zamanda Bilim İşçileri Dünya Federasyonu, Uluslararası Öğrenci Birliği, Dünya Barış Konseyi ve Uluslararası Demokratik Kadın Federasyonu ile işbirliği yapmaktadır. FİSE Eylül ayında Moskova'da toplanacak olan Çocuk Yılıyla ilgili konferansı bu örgütlerle ortaklaşa hazırlamaktadır.

FİSE'nin CEA ve FAT örgütleriyle yapmış olduğu anlaşmalar sonucunda Lâtin Amerika, Afrika seminerleri gibi, Akdeniz Ülkeleri seminerleri gibi Filistin öğretmenleriyle dayanışma semineri gibi önemli eylemleri gerçekleştirilmiştir.

1977 Kasımında Kopenhag'da düzenlenen Avrupa Öğretmenleri toplantısında Avrupa Öğretmenlerinin eğitim sorunları incelenmiştir.

Meslek dalımızda çalışan emekçilerin mesleki ve sosyal hakları için, demokratik ve sendikal hak ve özgürlükleri için, eğitimin demokratikleştirilmesi ve toplumun sosyal, ekonomik ve siyasal gelişimine paralel bir gelişim gösterebilmesi için, faşizme ırkçılığa, ırk ayrımcılığına karşı mücadele için, geniş bir uluslararası dayanışma için, barış ve silâhsızlanma için mücadele tüm dünyada öğretmen örgütleri arasındaki işbirliği ve eylem birliğinin yoğunlaştırılmasını gerektirmektedir. FİSE tüm gücünü, sayısı sürekli olarak artan diğer örgütlerle birlikte bu amacın gerçekleştirilmesi için seferber edecektir.

BURJUVA SALDIRISINA KARŞI MADEN-İŞ'E SAHİP ÇIKALIM

- **İşçi sınıfı sosyalistleri, Maden-İş yönetiminin olumsuzlukları ne olursa olsun Maden-İş Sendikası'na her zaman sahip çıkmışlardır ve sahip çıkmaya devam edeceklerdir.**
- **Maden-İş'teki işçi sınıfı devrimcileri, tüm sınıf bilinçli işçiler, bütün sosyalistler ve ilericiler Ereğli'de bozgunculara karşı işbirliği yapmak, gericilerin emellerini kursaklarında bırakmak ve burjuvazinin saldırısını püskürtmek göreviyle karşı karşıyadırlar.**

Ereğli Demir Çelik fabrikasında yapılan irade beyanında Türkiye Maden-İş Sendikası 2442, sağcı CHP'li sendikacılarla Maocuların kırmasından oluşan Sarı Dev Maden-İş Sendikası ise 2928 oy aldı. Her iki sendikanın aldığı oy sayısı yeterli çoğunluğu sağlayamadığı için yetki ortada kaldı. Ancak, görünen bir şey varsa, o da Şükrü Özbayrak çetesinin yönetimindeki sarı sendikanın üç bine yakın Erdemir işçisini yanıltabildiğidir.

İşçi sınıfının en doğal demokratik haklarından olan gizli oy açık sayım esasına dayalı referadumun hâlâ yasalaşmamış olması, CHP'nin referandumu programına ve seçim bildirgesine aldığı halde, bu yasayı çıkartmayarak, referandumun sulandırılmış ve antidemokratik biçimi olan, her türlü işveren ve devlet baskısına açık «irade beyanı» uygulamasına devam etmesi, Erdemir'de CHP'nin ve hükümetin işini kolaylaştıran bir faktör olmuştur.

Ama, Ereğli'de bozguncu sendikanın üç bine yakın oy alması sadece «irade beyanı» uygulamasının kendisine sağladığı avantajların bir sonucu değildir.

Asıl üzerinde durulması gereken nokta, bir zamanlar işçi sınıfının, DİSK'in ve Türkiye Maden-İş Sendikasının en sağlam kalelerinden birisi olan Erdemir'de T. Maden-İş Sendikasının nasıl bu noktaya geldiğidir.

Erdemir'de, Silahtar Demir Döküm Fabrikasında bozguncu Dev Maden-İş Sendikasının kargaşa yaratabilmesine, Türkiye Maden-İş yöneticilerinin izledikleri hatalı politikanın neden olduğunu daha önce çeşitli vesilelerle belirtmiştik.

Bir yandan faşist ve gerici sendikalar Maden-İş'e ve onun işyerlerine saldırırlarken, öte yandan CHP' nin sağ kanadı da Maocular desteğinde Maden-İş'den küçümsenmeyecek dilimler koparmaktadır.

İlerleme çizgisinin DİSK yönetiminde iken izlemiş olduğu «sosyal demokrasi ile ittifak halinde kendilerinden olmayan sosyalistlere karşı mücadele ve tasfiye» politikası DİSK içinde ve genel işçi hareketinde onarılması güç yaralar açmış, DİSK'i zafa uğratmıştı.

DİSK'i kendi grup çıkarları uğruna kullanan ve bunun için her türlü ilkesizliği mübah sayan ilerlemeciler, DİSK yönetiminden düştükten sonra, bu kez ellerindeki tek önemli sendika olan Maden-İş'de aynı hatalı politikayı yoğunlaştırmışlar ve bu sendikanın da başını yemeye başlamışlardır.

İlerlemeciler, bir yandan Maden-İş'i DİSK içinde bir muhalefet ve ayrılıkçılık mihrakı haline getirip, bölünmeyi körüklerken; öte yandan CHP merkezi emrinde bulunan birtakım tutucu sendikacılarla işbirliği yaparak DİSK içinde ilkesiz ve tutucu bir blok oluşturmaya, DİSK'e bağlı başka sendikaların içişlerine karışmaya, DİSK içinde, ancak ve ancak burjuvazinin işine yarayabilecek bir huruç hareketi başlatmaya çalışmışlardır.

İlerleme çizgisi, bu yolla, DİSK' in bütünlüğünü zedelerken, aynı zamanda Maden-İş içindeki olumsuz politikalarını da derinleştirerek Maden-İş'in zayıflamasına ve güçsüzleşmesine yol açmışlardır.

İlerleme siyasetinin Maden-İş içinde izlediği yol «küçük olsun benim olsun» mantığıdır. Ve elhak bu mantık hedefine ulaşmış Maden-İş Sendikası'nın üye sayısı son iki yıl içinde 67 binden 33.400'e düşmüştür.

Daha önce de sık sık belirttiğimiz gibi, ilerleme siyaseti değişik devrimci ilerici siyasal eğilimlerin Maden-İş'de barınmasına tahammül edememiş, kendilerinden olmayan sosyalist işçi liderleriyle ve diğer işçilerle elele verip, sendikayı geliştirmek yerine, kendileri dışındaki sosyalist sendikacıları, sınıf bilinçli işçi liderlerini tasfiyeye yönelmiştir. Bu tasfiyeler, ilerlemeci olmayan işçi liderlerinin temsilciliklerini iptal ederek işverenin o işçileri işten atmasını kolaylaştırmak ya da sendikadan sosyalist işçi lideri ihraç etmek, veya bölge konseyleri seçimlerinde kendilerinden olmayan sosyalist işçi liderlerinin adaylıklarını veto etmek vb. şeklinde yansımıştır.

İlerlemenin bu tutumu, bizzat ilerlemeci yönetimin kendi içinde de bölünmesine kadar varmıştır. Örneğin son aylarda Maden-İş 6., 25. ve 14. bölgelerde yapılan konsey seçimlerinde ilerlemeciler arasındaki bölünme su yüzüne çıkmış ve bu seçimlerde ayrı ilerlemeci adaylar biribirleriyle mücadele etmişlerdir.

Bugün Maden-İş Sendikası dışarıya karşı büründüğü yaldızın altında, tam bir kaos içindedir. İşçi sınıfının çalışma üslubuyla ve nosyonuyla ilgisi bulunmayan birçok eski öğrencinin işçi sınıfından kopuk, tabandan kopuk çalışmaları ve entrikalarıyla, ya da üretimden koparak bürokratlaşma sürecine girmiş birtakım eski işçilerin çeşitli zaaflarından yararlanma, onlardaki yanlış eğilimleri ve alışkanlıkları yanlarına alma yoluyla bir sendikada yönetimi ellerinde bulundurma çabalarının zaten başka bir yere gitmesi beklenemezdi. İlerlemeciler, Maden-İş çatısı altında bulunan ve kendi siyasetlerini paylaşmayan, fakat sendikal ilkelere uyan birçok sınıf bilinçli işçiyle, sayısız sosyalist işçi lideriyle sendikal ilkeler çerçevesinde işbirliği yaparak Maden-İş'i güçlendirmek yerine, onları her kademe yönetiminden, işyeri temsilciliklerinden ve hatta sendikadan dışarlayarak, olumsuzlukları kendilerine destek edinerek yürüdükleri yolda, tam bir çıkmazla karşılaşmışlardır.

Bunu yaparlarken, burjuvazinin en fazla saldırdığı sendikalardan birisinin Maden-İş olduğu gerçeğine gözlerini kapamışlar, sendikal birliği güçlendirerek Maden-İş düşmanlarına karşı mücadele edecekleri yerde, sendikanın en seçkin evlatlarını saf dışı bırakarak ve tabandaki işçilere aykırı düşen tutumları ısrarla sürdürerek, kişisel davranışları nedeniyle işçiler gözünde haklı olarak yıpranmış ve sosyalistliği ya da ilerlemeciliği sadece sendikal kariyere bağlı birtakım deklase unsurlara yaslanarak ve sendika tabanında hoşnutsuzluklar yaratarak, Maden-İş'e karşı aynı iş kolunda mücadele eden sarı sendikalara manevra alanı sağlamışlardır.

İlerleme çizgisinin CHP ve sağ sosyal demokrasi karşısındaki tavrı da tam bir makyavelcilik örneğidir. Bozguncu Dev Maden-İş'in arkasındaki gücü maocularla bağlamak gülünçtür. Bu sendikanın ardındaki asıl güç CHP genel merkezidir. Ve ilerleme CHP genel merkezinin Maden İş'e yöneltti̇ği saldırıyı çok iyi bildiği, bizim de bu gerçeği defalarca gösterdiğimiz halde, Maden-İş bizzat kendisini çökertmek isteyen sağ sosyal demokrasi ile elele vererek DİSK yönetimine karşı sağdan muhalefet yapmaktadır. Oysa herkes bilmelidir ki, ilerlemecilerin DİSK yönetimine karşı kolkola girdiği Celal Küçük'ler, Kenan Akmanlar ile, Erdemir ve Türk Demir Döküm'deki bozguncu Şükrü Özbayrak çetesi aynı merkezden, CHP üstyönetiminden emir almaktadırlar.

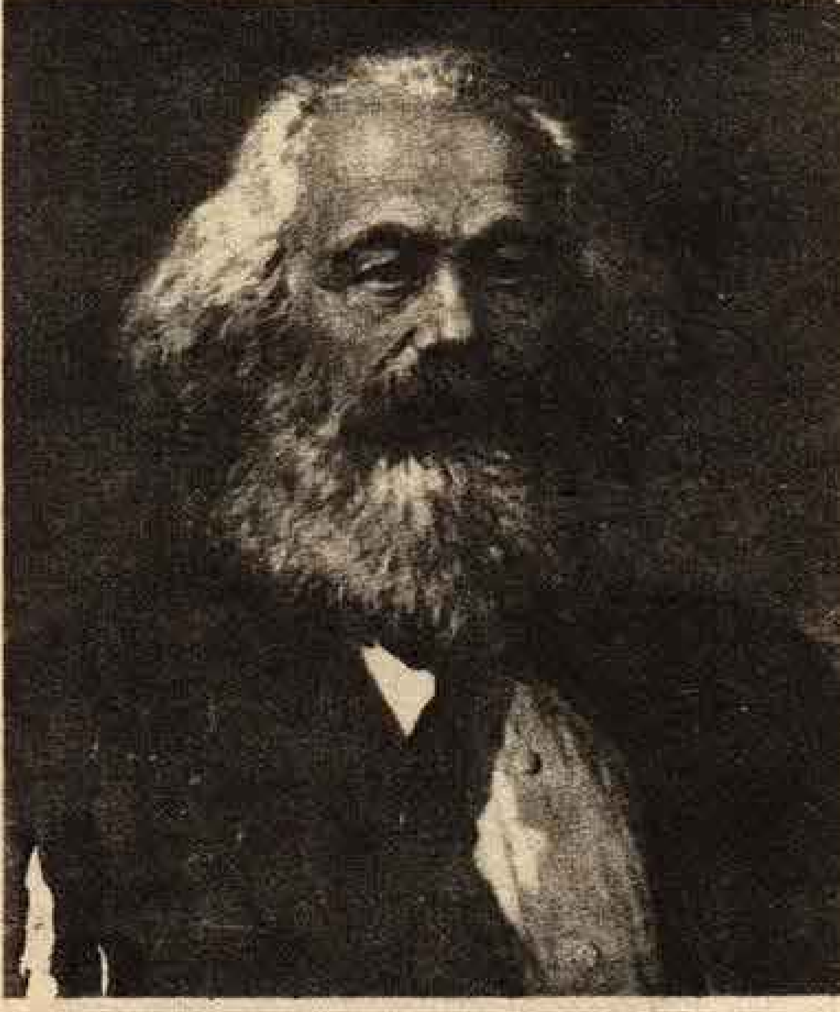
Bir yandan sağ sosyal demokrasiye siyasal planda veryansın eden ilerlemeciler, öte yandan Maden-İş karşısında sağ sosyal demokrasinin maocularla işbirliği halindeki saldırısına karşı koymaya çalışırlarken, DİSK içinde aynı sağ sosyal demokrasi ile birlikte, CHP merkezinin burjuvazi adına DİSK'i parçalama planlarına alet olmaktadırlar.

Bütün bunlara rağmen hâlâ da iş işten geçmiş değildir. İşçi sınıfı sosyalistleri, Maden-İş yönetiminin olumsuzlukları ne olursa olsun Maden-İş Sendikasına sahip çıkmışlardır ve çıkmaya devam edeceklerdir. Geçen yıl Şükrü Özbayrak çetesinin Erdemir'deki provokasyonunun bertaraf edilmesinde fabrikadaki ilerleme dışındaki sosyalistlerin önemli rolü olmuştu. Ama ilerlemeci sendikacıların olumsuzlukları bozguncu çeteye yeni avantajlar ikram etti.

Fakat, sarı Dev Maden-İş, Erdemir'de yetkiyi halen alamamıştır. Muhtemelen yakın bir dönemde irade beyanı yenilenecektir. Maden-İş' teki işçi sınıfı devrimcileri, tüm sınıf bilinçli işçiler, bütün sosyalistler ve ilericiler Ereğli'de bozgunculara karşı işbirliği yapmak, gericilerin emellerini kursaklarında bırakmak ve burjuvazinin saldırısını püskürtmek göreviyle karşı karşıyadırlar. Bugün Erdemir'deki asıl sorun, bozguncılara karşı tüm işçilerin ve Maden-İş'in işbirliğini, bütünlüğünü ve yetkiyi almasını sağlamaktır. Umarız ki, ilerlemeci Maden-İş yönetimi, bunun gereğini kavrar ve Maden-İş'i korumaya kararlı tüm işçilerin sosyal demokrat ve maocu kırması saldırıya karşı birliğini ve ortak mücadelesini kolaylaştırıcı yönde davranır.

MARKS'IN Doğumunun 161. Yılında

Marksizmin İnsan Bilincindeki Derin İzi

Hüseyin Hasancebi

Sınıfsal baskının ve sömürünün aşıldığı, insanın «insanileştirilmesi»nin maddi ve moral değerlerini sunan bir dünyanın elde edilebilir olduğuna inananlar, her şeyden önce, insanlığın gerçeği kavrama yeteneğine ve onu etkileyip değiştirme yönünde duyduğu önlenemez eğilime yüksek değer biçerler. Içindeki çelişkilere ve zıt yönlü eğilimlere rağmen toplumsal gelişmenin tarihi doğrultusu her zaman, gerçekliğin daha derin boyutlarıyla kavranması ve insana yaklaştırılması yönündedir. İnsanlık tarihinin bilimsel adlandırması olan **sınıf mücadelesini** karakterize eden esas özellikler de bu eğilimden çıkarlar.

Gerçeğin, taşıdığı sonsuz dinamikleriyle birlikte insan hayatında somutlanabilmesi, kuşku yoktur ki, insan hayatının da bu gerçeğin içinde olmasıyla mümkündür. İnsan, bilinciyle birlikte gerçeğin bir parçasını oluşturur. Ve insan **bilinci** gerçekliğin kendi içindeki dinamiklerinin en yüksek biçimini ifade eder.

Ancak, insan bilincinin, nesnel gerçeğin bir parçası olarak tanımlanması, onun faaliyetinin ve etkilerinin tam bir açıklamasını vermez. Bir genellemenin dışında, bilincin gerçekte olan ilişkisi, hiç bir zaman gerçeğin kendi kendisiyle ilişkisi olarak tanımlanamaz. Marksizmin tartışma alanına sokup, sonra da kesin belirlemeler yaparak bu alandan çıkardığı öz, insan bilincinin gerçekle olan ilişkisinin diyalektiğini bütün zenginliğiyle vermektedir. Ve bu ilişkiyi asli özellikleriyle kavrayıp bilince çıkartmanın mümkün olduğu biricik alan, insanın varoluşunu belirleyen temel faaliyet biçimi olan **üretimdir.**

Üretim faaliyetinin Marksist yorumu, insan bilinciyle maddi dünyayı, hem yanyana, hem karşı karşıya koyan idealist yorumlardan farklı olarak onu, bütün dinamiklerin tek bir bütünlüğü olarak analiz eder. Çünkü insan, tarihin hiç bir döneminde, kendi dışında bir gerçeği üreterek ürettiğinin dışında kalmadığı gibi, salt kendi varlık koşullarını üreten bir kısırlığın içinde de olmamıştır. **«Çalışan sınıf, dünyayı yeniden kurma süresi içinde kendi doğasını da yeniden kurar»** «Kendi doğası»nın başlıca unsurlarından biri onun bilincidir. Bu nedenle insan, aynı zamanda, bilincinin maddi doğa üzerindeki etkilerini de yeniden ve yeniden ama, gelişmenin belli bir düzeyini anlatan sınırlılığı aşmaya, gerçeği, gittikçe genişleyen ve derinleşen boyutlarda kavramaya doğru üretir. Maddi üremin bir parçası olarak bilincin etkilerinin yeniden üretilmesi süresini analiz etmeyi denediğimiz nokta, Marksist diyalektiğin kendisini en çok hissettirdiği noktadır.

Toplumsal gelişimin tarihi açıklamasını, ne maddi gerçekliğin cansız ve «saf» fenomenlerinde, ne de kendi tercihlerimizle tarihin yaratıcı öznesi olarak onurlandırdığımız bilincimizin etkinliğinde bulabiliriz. Tarihi yönlendirebilecek temel güç ancak, üretimin nesnesiyle öznesinin bileşeni olabilir. Insanın ve onun bilinçli faaliyetinin gelişme içindeki yeri ve işlevi, sadece bu açıdan bakıldığında, idealizmin abartmasından sıyrılıp gerçek ölçüsüne kavuşabilir. İnsanın yaratma gücü, anlaşılır hale gelir.

İnsanın yaratma faaliyetinin, sıradan bir etkileşim olmaktan çıkıp estetik ölçüler içinde yükseldiği alan, sanatsal alandır. Bu alanda insan bilinci, etkileşimin en gelişkin araçlarını, iletişimin en sonuç alıcı biçimlerini denemektedir. Bu yüzden Marksizm, sanatın işlevine ve sanatçının etkinliğine, öteki insan faaliyetlerinden daha farklı bir yaklaşım içinde olunması gerektiğini öğretmektedir. Bu yaklaşımın temelini de Marksizmin bilgi teorisi oluşturur.

Bu konuda Marksizmin kesin sayılabilecek belirlemeleri olduğu halde kimi «marksistler»in farklı yorumları egemen kılmaya çalıştıklarına da rastlanır. Bunlar, insan bilincinin «bağımsızlığı»ndan kendi yönelimlerine kapı aralamayı ve böylece, konumlarını ve tutumlarını haklı göstermeyi denerler. Marksizmi içerden kemirmeye çalışan bu kurtların karşısına her zaman, Marksizmin «bilimsel» yorumunu değil, gerçeğin Marksist yorumunu çıkarmak gerekir.

Tahrifat ve çarpıtmalar, daha çok, gerçeğin sanat içindeki boyutunun ne olması gerektiği noktasında düğümlenir. Bu alandan gerçeği kovmaya çalışanlar ile gerçeğin kendiliğinden doğası içinde sanatsal yaratıcılığı eritmeyi umanlar bir noktada, sanatı hayatın dışına kovma noktasında buluşurlar.

Gerçeğin sanat içindeki boyutunu nesnel zorunluluklar belirler. Her sanatçı gerçeği kendi konumunda görür ve algılar, ama her zaman gördüğü ve görebildiği gerçeğin bir parçasıdır. Sanatçının konumunu tayin eden toplumsal ilişkiler,aynı zamanda onun algılarını da biçimlendirir. Bu genel etkileşimin yasallığı dışında sanatçıya kalan, ifade araçlarını seçme özgürlüğü ve gerçeğin kendisinde ortaya çıkardığı sonuçları aktarmakta kullanacağı uslubun kendisine ait olması özgürlüğüdür. Sanatsal yaratıcılık süreci içinde sanatçının «bireyi», sadece bu noktada görünür ve kaybolur.

Görünür çünkü, her sanatçı, anlatım araçlarını kendi «biçimi»nin ve **zorlandığı** uslubun bir uzantısı olarak seçer. Gerçeğin algı boyutunda yeniden üretilip estetik ölçülere vurulması aşamasında sanatçı kendindeki değiştirme iradesini özgürce ve «bireysel» esnekliğiyle açığa vurabilir.

Ancak aynı süreçte sanatçı «bireyi» kaybolur çünkü, sanatçının faaliyeti, onun «kendi gerçekliğini» dışa vurması olamaz. Sanatçı, gerçekliğin kendi bilincindeki etkilerini, istese de «güzel»leştirme olanağına sahip değildir. Eğer onun faaliyetinin veya sonuçlarının «güzel» olan bir yanı varsa bu, gerçeğin insan üzerindeki somut etkisinin, sanatçı emeğinin süzgecinden geçerek aldığı **biçimde,** bu biçimin insani olanla uyumundadır. Sanatçı başarılı olabilmek için bu uyumu en ileri düzeyde yaratmak zorundadır.

Böyle bir zorunluluk, sanatçıyı tek yönlü bir çabaya zorlamak veya ondan gerçekle sanat ürünü arasından çekilmesini istemek anlamına gelmez. Tam tersine, estetiğin ölçülerine müdahale etmek durumunda olan sanatçıyı yanlış yapmaktan koruyacak bir güvenceye ihtiyaç vardır ve bu güvence ancak, sanatçı yeteneğinin nesnel zorunlulukla kaynaşması olabilir.

En ileri düzeyde «düşler» kuran bir sanatçı bile esasında gerçeğin sınırlarını aşmaş olmaz. Bu nedenle sanatçının gerçekle olan ilişkisi, iradeli bir tercih sorunu değildir. Çünkü, gerçeğin geniş boyutu, sanatçının «düşsel varlığı»nı her zaman içinde taşır ve peşinden sürükler, Sanatçının, «kendisini» çoğaltarak gerçeği arka plâna atmak gibi bir tutum içinde olması, gerçeğin yerine kendisini koymayı başardığı anlamına gelmez. Bu durum, sanatçının, kendi faaliyetinin mesaj gücünden ödün vermesine ve «tanrıbabacı» bir kısırlığı kabullenmesine işaret eder.

Kaldı ki sanatçı, sanatın diyalektiğini en iyi yakaladığı noktada bile sınırlı bir çaba içinde olduğunu bilmelidir. Çünkü, hareketin belli bir biçiminden kalkarak gerçeğin evrensel boyutunu yakalamak olanağı yoktur. Ve hareketin belli bir durumu, sonsuz gelişme eğilimlerini içine barındırdığı için, geleceğin alacağı biçimi önceden vermez. Insan ancak kendi etkisinin «sınırlı» ama yeterli gücünü en verimli biçimde kullanmayı başarabilirse gelişmenin yönünü tayin edebilir, olayın içine kendi idaresini sokabilir. Bir sanatçı için de çaba bu olmalıdır. Sanatın dile getirdiği gerçek, sanatçının ufku ne denli geniş olursa olsun, gerçeğin bir «kusurlu» olabilir. Bu, sanatın veya sanatçının kusuru değildir, tam tersine, gerçeğe doğru çabalarında daha gelişkin olanı amaç haline getirmesi için yeterli bir nedendir.

Marksizm sanat konusunda bir «tarihi kabulleniş»i benimsemektedir ama bundan, sanatı emekçi sınıfların mücadelesinden uzak tutmayı deneyenler, kendileri hesabına sonuçlar çıkarmaya çalışırlar. Marksizmin bu noktada sanatçıya sığınak olmadığı bilinmelidir. Çünkü, Marksizmin bu tavrı, geçmişin bütünüyle onaylanması değil, bir süreç olarak insanlığın yarattığı gelişmenin kabullenilmesidir. Ve bu yanıyla sanat alanında Marksist tutum, belli bir inkârı da anlatır. Örneğin: başta, Marksizmin satan içindeki uzantılarına tahammül edemiyen veya yan çizenleri inkâr eder.

Şu da belirtilmelidir ki, Marksizmin bu «inkârcılığına» sığınarak sanatı, sınıf mücadelesinin araçlarından bir araç, sanatçıyı de düz bir militan işçi gibi görmeyi alışkanlık haline getirenler, denedikleri sanatla kendilerini etkisiz bir ajitatör düzeyine indirgemiş olurlar, hem de Marksizmin inkâr ettiği alanda konum alırlar.

Bunların yanılgılarının temelini, insanın sanatsal yaratıcılığını nesnel bağlantılarından koparmaları oluşturur. Gerçeği kavramanın ölçüsü, insanlığın ulaştığı bakış açısıyla belirlenir ve bu gözardı edildiğinde, Marksizmin ya sağına, ya da soluna savrulmak kaçınılmaz olur.

Gerçeğin algılanışına ve estetik ölçüler içinde anlatılmasına zaman kesiti içinden bakıldığına görünen, sanatsal yaratıcılığın tarihi bir boyutudur. Aksi halde sanat, sürekli ama sonuçsuz bir çabanın ve elde edilemez bir **ide**'yi her tarihi durumda yakaladığını sanan bir yanılgının içine yuvarlanır.

Günümüz dünyasına bakan her sanatçı, ister istemez zengin bir renk mozayiği ile karşı karşıya gelmektedir. Bu renklerin kendi aralarından uyumu da vardır, çelişkisi de. Her renk farklı etkileri nedeniyle farklı sonuçlara ve tavırlara yol açmaktadır.

Ne ki, kendi darlığını özgürlüğünün gerekçesi olarak sunan sanatçılar inatla reddetseler bile, gördükleri ve algıladıkları tek bir **şey** vardır önlerinde. Ancak ve ancak, tarihin temel gelişme eksesine bağlı olarak varolabilen bir **bütünlük.** İçindeki dinamiklerin, bazı unsurları yokederken bazılarını öne çıkarıp beslediği ve bu yoldan **bütün**'ün kendisini olgunlaşmaya doğru sürüklediği bir **bütünlük!**

Marks'ın doğumunun 161. yılında Marksizm, bu bütünlüğün insan bilincindeki en derin izidir

25. Ölüm Yıldönümünde

Sait Faik

Sait Faik, burjuvazinin «küçük insan» diye tanımladığı namuslu insanların, emekçilerin, edebiyatımızda en canlı tasvirini gerçekleştiren ve bunu tükenmeyen bir insan sevgisinin sağlıklı öğeleriyle yapan başlıca yazarlarımızdandır. 1940'larda, 50'lerde ve daha sonrasında onun insancılığının ipek tornasından geçmemiş bir ilerici, demokrat ve hatta sosyalist hemen hemen yoktur. Kısacık hikâyelerinin her birinde, günlük hayat mücadelesinin, ekmek kavgasının, önemsiz görülen ayrıntılar içinde ve insanda hiç eksilmeyen dostluk, arkadaşlık duygularıyla çarpıcı, sarıcı bir anlatımını buluruz.

Klasik burjuva hümanizması, insanı soyut olumlu değerler içinde ele alır. İnsanın yaratıcılığına duyulan saygı, emeğin ve insani değerlerin horlanmasına karşı çıkış, somut bir çerçeveden oldukça uzakta gerçekleşir çoğu kez. Somutlaşmaya yüz tuttuğunda ise, burjuva sınıf içgüdüsüyle, burjuva çıkarları ve değer yargılarıyla kirlenmekten kurtulamaz.

Sait Faik'te hümanizmanın, sınıfsal bir niteliğe sürekli direndiği gözlenir. Ama bu, soyut insanın yerine burjuva insanın geçirilmesine asla izin vermeyen, asıl buna karşı gelişen bir direniştir. Sait Faik, insancılığına, sınıfsallıktan ayrı duran bir öz getirir ama, anlattığı insanların somut sorunlarından kopma, üretim faaliyeti üzerinde kendini gösteren toplumsal ilişkileri gözardı etme sonucuna, bu olumsuzluğa asla varmaz. Tersine, şu ya da bu biçimde, kalıcı değerler, insani yücelik, bu toplumsal ilişkilerden çıkarılmaya çalışılır. İnsanın üretici, yaratıcı kimliği, eserlerinde somutlanan bu özelliği, eserlerine feda edilmez. İnsan, yarattığı eserin üzerindedir hep. Bu yüzden, son hesaplaşmada insanı toplumsal güzelliklere feda eden klasik hümanizmayı aşar onunkisi.

Ancak tarihin gelişim yasalarının bilincinde olamayış, bu eksiklik, Sait Faik'i, yeni bir sınıf olarak ortaya çıkmakta olan işçi sınıfının dışında, gizemci bir insancılığa, iyi değerlerin er geç ve kendiliğinden benimseneceğini savunan bir insancılığa yöneltir. Edebiyatı, bu insancılığın etkili bir anlatım alanı olarak görür ve başkalarıyla paylaştığı acıyı, sevinci yazmadan edemez.

İşte bu özelliği nedeniyledir ki, Sait Faik için insan, üreten, bildiği ve bilmediği milyonlara «elmaları, domatesleri, karanfilleri» ile katılan insandır, insanlığın hayatına emek veren insandır. Bütün insanlığa ait olan doğayı, onun güzelliklerini, kendi küçük bencil çıkarları için tahrip etmeyen insandır. Başkalarının sırtından geçinmeye şu ya da bu biçimde hınç duyan insandır.

Emeğe dayanan, emekçilerin yarattığı namuslu her değere sahip çıkan bu hümanizma, işçi sınıfının insancılığına varamaz ama, ülkemiz koşullarında ona açılan çizgiler de taşır. Sait Faik'e bir küçük burjuva olduğu ve burjuvazi kendisine şöyle ya da böyle sahip çıktığı için karşı olmak, bu durumda son derece anlamsızdır. Kaldı ki, onun hümanizması, azınlıklara yönelik dostluğu yücelten ilişkilerin anlatımını da içerdiği için, böyle bir çizgide yüceldiği için, enternasyonalizmin cılız bir biçimde de olsa uç verdği bir hümanizmadır. Milliyetçiliğin, şovenizmin, Sait Faik'te aradığını bulamaması boşuna değildir. Üstelik o, bir Rum tüccarı, bir Ermeni sanayiciyi değil de balıkçıyı, küçük üreticiyi bir Türk emekçisiyle dayanışma ve kardeşlik ilişkileri içinde gerçek hayatta, şovenizm propagandasına omuz silken dostluk ilişkileri içinde görünen yönleriyle yansıtmıştır. 1956'da Kıbrıs konusunda kopartılan şovenist yaygaraya direnç gösterebilen hangi ilerici Sait Faik'ten esinlenmemiştir?

Ne var ki, hümanizması böylesine sağlıklı, ileriye yönelik bir öz taşıyan Sait Faik, sosyalistlerin onu hâlâ kendilerine yabancı saymalarının da bir sonucu olarak, bugün, burjuva gericiliğinin propaganda malzemesi olmaya terkedilmiştir. Gerçekte burjuvazinin ondan alacağı pek az şey vardır, ama bu pek az şey, doğrusu çok yoğun biçimde değerlendirilebilmektedir.

Ölümünden tam yirmi beş yıl sonra, hümanizma adına Sait Faik'in de gerisinde, faşizmin kiralık katillerine insancıl bir duyarlıkla yaklaşma eğiliminde olanlara, insani duyarlığı Sait Faik'in gerisinde izleyenlere, onun adını taşıyan ödüller lâyık görülebilmektedir. Sait Faik'in böylesine çarpıtılmasına, onun geleneğinin meselâ Ferit Edgü gibilere, insanlık düşmanlarıyla mücadele etmekten kaçmak için «faşistin insani bunalımının onu suça yöneltttiği» kılıfına sığınanlara terkedilmesine izin vermemek, bugün her ilericinin önde gelen görevidir.

Sait Faik'i 25. ölüm yıldönümünde, bu bağlamda anıyor ve onun hikâyeciliğindeki ileri öğelerin burjuvazi tarafından, ya da ilerici geçinen gericiler tarafından çarpıtılmasına imkân verilmemesi gerektiğini yineliyor, buna fırsat verenlerden de hesap sorulması zorunluluğunu vurguluyoruz.

Ateşin ve Aydınlığın Yazarı

Henri Barbusse'ü Anıyoruz

Henri Barbusse (17 Mayıs 1873 - 30 Ağustos 1935) Fransız edebiyatının olduğu kadar, dünya edebiyatının da barış davasını savunan isimlerinin önde gelenlerinden biridir. «Le Feu» - Ateş romanı, savaşı bizzat cephede tanımış, Gorki'nin deyimiyle «Sade ve merhametsizce doğru ve hakiki» gözlem ve deneyler edinmiş olan yazarın bu davaya inandığını apaçık sergiliyor. Birinci Dünya Savaşı, milliyetçiliğin ve kahramanlığın yüceltildiği, insana düşler gördüren bir savaştır. İşçi sınıfını vatan savunmasına katılmaya çağıran sosyal şovenizm dalgasına kapılmamış birkaç yazardan biridir Barbusse.

«Beni savaş eğitti, salt korkunçluğu ile değil, ama aynı zamanda bunun emperyalist bir savaş olarak taşıdığı önemi düşünerek de eğitildim» diyen yazar, hastalığı nedeniyle cepheden kısa sürede döndükten sonra, aynı yıl Fransa'da Goncourt Ödülü'nü kazanan Ateş'i yazmıştır. Bu roman, açlığı, ateşi, bencilliği ve dostluğu savaştaki bütün biçimleriyle yaşamış olan insanları, gerçek yaşam zenginliğinin unsurları içinde, büyük bir deney ve gözlem gücünün kazandırdığı sıcak, sürükleyici bir anlatımla verir. Savaşın içyüzü, bütün dehşeti ve yıkıcılığıyla, ama geleceğe olan umut da bütün gürbüzlüğü ve yapıcılığıyla yansıtılır romanda. Bu eseriyle birlikte Enternasyonalizme yönelen yazar, eserde kahramanlığı, soyluluğu tanrısal bir atılım sonucu ulaşılmış insanüstü bir aşama olarak gösteren ve insanların mistik duygularını savaş kışkırtıcılığı için kullanan gericiliği ve savaşların sonunda zaferi kazananları şu sözlerle teşhir eder: «Bizler, yani basit erler ve askerler için değildir savaşın zafer tacı. O, bir azınlığın tekelindedir. Bunun dışında bir yalandan başka bir şey yoktur. Bir din yaratmışlar miğferin çevresinde ve Tanrı'ya atfettikleri din gibi, bu da bir yalan yalnızca.»

Emperyalist savaşı böyle bir tanımla kavramış olan Barbusse, az sonra Lenin'in düşüncesini bütün yönleriyle benimseyecek, «Olmuş Olan Gene Olacaktır» ve Aydınlık adlı eserlerinde insanlık sorunlarını bu yönlendirici düşüncenin ışığında ele alacaktır. Ünlü yazar Romain Rolland'la birlikte savaşa karşı «Clarté - Aydınlık» hareketini yürütecektir. Bu arada Sovyetler Birliği'ne de giderek Ekim Devrimi sonrasını yakından gözleyen Barbusse, 1923'te Fransız Komünist Partisi'ne girerek, barış için hayatı boyunca yürüttüğü mücadeleye örgütlü bir nitelik kazandırır. Lenin, onun Ateş ve Aydınlık romanları için şöyle der: «Kendi görüşleri ve peşin hükümleri tarafından tamamiyle ezilmiş, tamamiyle cahil bir küçük burjuvanın, tamamiyle cahil kalmış bir sokak adamının, en çok da savaşın etkisiyle bir inkılâpçı haline gelmesi sonsuz bir hakikatle, ustalıkla, kuvvetle gösterilmiştir. (...) Yazarın kendisi de kanunlara son derece saygılı, pek mütevazi, pek sessiz sedasız sokak adamı, dar kafalı küçük burjuva olarak savaşa katılmıştı.»

Barbusse, «Dişlerin Arasındaki Bıçak - Zincirlenişler - Lenin - Stalin» gibi eserlerinden sonra yine Sovyetler Birliği'nde bulunduğu bir sırada ölmüş, ama barış mücadelesindeki örnek savaşçılığı ve eserleriyle hayatta kalmıştır.

Doğumunun 89. Yılında

HO Şİ MİNH

Vietnam halkının destanlaşan kurtuluş mücadelesinin öncüsü Ho Şi Minh bundan 89 yıl önce 19 Mayıs 1890'da doğdu. Vietnam halkının mücadelesine yıllar yılı önderlik etti Ho Şi Minh. Marksizme - Leninizme, proletarya enternasyonalizmine sonuna dek bağlı kalarak ve mutlaka kazanılacak olan zafere inanarak sürdürdüğü mücadele, O'nun ölümünden sonra da Vietnam halkının yolunu aydınlatmaya devam etti.

Ho Şi Minh doğduğunda, ülkesi Fransız sömürgecilerin işgali altındaydı. Daha küçücük yaşından başlayarak işgalcilere karşı duyduğu öfke, ülkesini sömürünün, zulmün pençesinden kurtarma yollarını araştırmak, öğrenmek için gittiği Avrupa'da sınıf kinine dönüştü. 1917 Ekim Devrimi kalbi yurdunun bağımsızlığı için çarpan genç adama gerçek mücadele yolunu —Marksist-Leninist öğretiyi— gösterdi.

Mücadele için örgütlenmek gerekiyordu. Ho-nun —o zamanki adıyla Nguyen Ni Kouk'un— çabasıyla Vietnam'ın bağımsızlığı için verilen mücaleye damgasını vuracak olan işçi sınıfı partisinde Marksist - Leninist ilkeler yerleşti ve kökleşti. 1945'de faşizmin kesin yenilgisi üzerine bağımsızlık için savaşan Vietnam Halk Kurtuluş Cephesi ülkenin bağımsızlığını ilan etti ve Ho başkanlığa getirildi. Ama emperyalistler yıllardır sömürdükleri bu topraklardan kolay vazgeçmediler. Savaşın ardından Fransız emperyalizmi saldırıya geçti ve Vietnam halkının yıllarca sürecek olan varolma mücadelesi başladı. Sonunda Fransız emperyalizmi yenildi ama bu defa bir başka gözüdönmüş saldırgan —ABD emperyalizmi— Vietnam'a musallat oldu. 1954'te Fransız saldırganlığının püskürtülmesinden sonra imzalanan anlaşmayla geçici olarak ikiye ayrılan Vietnam'ı kendi çıkarına bölmek üzere ABD emperyalizmi kolları sıvadı. Güney Vietnam ayrı bir devlet olarak ilan edildi ve ABD emperyalizminin uşağı kukla Diem hükümeti işbasına getirildi. Vietnam halkı bölünmüş topraklar üzerinde mücadelesini yiğitçe sürdürdü. Kuzeyde yepyeni bir hayat filizlenir, sosyalizm kurulurken, Güneyde emperyalistlere karşı kararlılıkla direndi Vietnamlılar. Ve bu mücadelede güçlü bir önderin gür sesi ülkenin dört bir yanında yankılanıyordu. Adı Kanton'da Li Thui ve Voung Son Nhi, Şanghay'da yoldaş Voung, Tayland'da Thau Çin, Hong Kong'da Tong So'ydu; yani bugün yalnızca Vietnam halkının değil, tüm ülkeler işçilerinin ve kardeş halkların yüreğinde yerini almış olan Ho Şi Minh.

Ho Şi Minh 1976'da emeğin, barışın, kardeşliğin bayramı 1 Mayıs'la gelen zaferi, sosyalizmin yüce bayrağının Kuzeyiyle Güneyiyle tüm Vietnam göklerinde yükselişini göremedi. 3 Eylül 1969'da öldüğünde yüreği acılı ama özgür ve bütünleşmiş bir Vietnam için verilen mücadelenin zaferine olan tam inancıyla doluydu.

Bugün ABD emperyalizmi altında inleyen Saygon'un yerinde yükselen Ho Şi Minh kenti O'nun Vietnam halkının zaferine olan inancını doğruluyor, özgür Vietnam'ın aydınlığını taşıyor.

Birlik BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL, 1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen, 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET — S.B.T.: 14 Mayıs 1979